

KOERSDOCUMENT OMGEVINGSVISIE DEURNE 2050

het raamwerk voor de Omgevingsvisie Deurne

Losse bijlagen

1. Verhaal van Deurne, toekomstperspectief Deurne 2050 – West8 – januari 2025
2. Economische profiel Deurne – Ginder – januari 2025
3. Participatiebijlage koersdocument Omgevingsvisie – februari 2025

Posters

1. Deurnese Pijlers – West8 – januari 2025
2. Ontwikkellijn 1: Deurne, natuurlijk en beleefbaar
3. Ontwikkellijn 2: Deurne, herkenbaar en verbonden
4. Ontwikkellijn 3: Deurne, dynamisch en ondernemersgezind

Colofon

Bestuurlijk opdrachtgever: wethouder M. Vrijnsen-De Corte
Ambtelijk opdrachtgever: V. Henskens
Opsteller: Team Ruimte Ontwikkeling, R. van Nuenen
Status: vastgesteld door gemeenteraad
Datum: 27 mei 2025

Inhoudsopgave

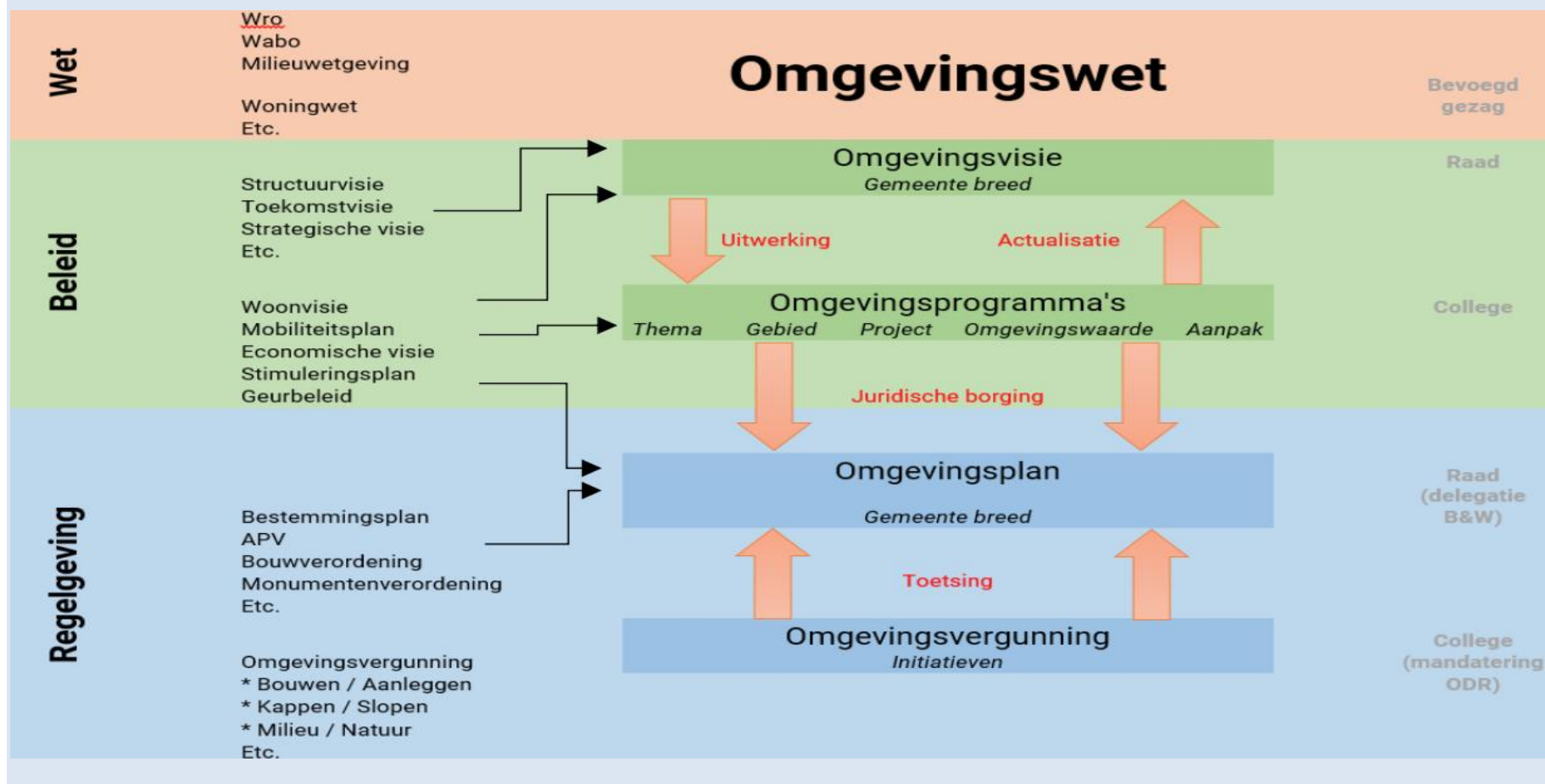
1	Inleiding	1
1.1	Doel van het koersdocument	1
1.2	Context: de Omgevingswet	1
1.3	De Deurnese opgaven en schaa sprong Brainport	1
1.4	Het traject naar de Omgevingsvisie	3
2	De Deurnese identiteit	6
2.1	Onze missie en waarden	6
2.2	Onze kernkwaliteiten en basiswaarden	6
3	De Deurnese koers.....	8
3.1	Inleiding.....	8
3.2	Richtinggevende principes in de vorm van Deurnese pijlers	9
3.3	De thematische toepassing van de Deurnese pijlers.....	10
3.4	Vertaling naar drie ontwikkellijnen	21
3.5	Het speelveld voor de omgevingsvisie	31
3.6	Een gebiedsgerichte benadering	32
4	Het vervolg	33
4.1	De doorvertaling naar een omgevingsvisie.....	33
4.2	Omgevingseffectrapportage	34
4.3	De doorwerking.....	34
4.4	Kostenverhaal.....	36
4.5	Concrete plannen en de Deurnese barcode	38
5	Begrippen- en bronnenlijst	39

Bijlage 1: Vingeroefening vergezicht Deurne 2050

Bijlage 2: Gebiedsgerichte benadering

OMGEVINGSWET -> OMGEVINGSVISIE -> OMGEVINGSPROGRAMMA'S -> OMGEVINGSPLAN -> OMGEVINGSVERGUNNING

De omgevingsvisie vormt het fundament onder het gemeentelijk omgevingsbeleid. De omgevingsvisie vormt de kapstok voor de later op te stellen programma's die gericht zijn op uitvoering van het beleid uit de omgevingsvisie. De omgevingsvisie gaat over de lange termijn, de programma's gaan over de korte termijn. De Omgevingswet maakt een scherp onderscheid tussen het 'wat' in de omgevingsvisie en het 'hoe' in de programma's. Dit onderstreept het belang van de omgevingsvisie voor de raad: het is in feite de opdracht die de raad aan het college geeft met betrekking tot de fysieke leefomgeving. De programma's worden door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld. Het omgevingsplan zorgt vervolgens voor de juridische borging van de omgevingsvisie en de programma's. Het omgevingsplan wordt eveneens door de gemeenteraad vastgesteld. Omgevingsvergunningen die worden ingediend om bepaalde initiatieven te kunnen realiseren, worden vervolgens getoetst aan het omgevingsplan.

Figuur 1: Kerninstrumenten onder de Omgevingswet

1 Inleiding

Deurne staat voor complexe opgaven met mogelijk grote impact. Na gesprekken met inwoners, betrokken partijen, experts, ambtenaren, het college van burgemeester en wethouders en raadsleden wordt nu het '**Koersdocument Omgevingsvisie Deurne 2050**' opgeleverd. Dit koersdocument dient als raamwerk en programma van eisen en geeft richting aan de op te stellen omgevingsvisie.

1.1 Doel van het koersdocument

Met het koersdocument geven we richting aan hoe en waar inwoners in 2050 kunnen wonen, werken, ontmoeten, spelen en recreëren binnen onze gemeente Deurne. Het is de eerste uitwerking van de koers, waarin de ambities voor een gezonde, duurzame en veilige omgeving voor de toekomst uitgesproken en vastgelegd zijn. In deze ruimtelijke koers kijkt de gemeente vooruit, zodat er bewustwording ontstaat om met grote veranderingen om te kunnen gaan. Een integrale benadering van de thema's is daarbij essentieel. Zo heeft wonen invloed op werken en werken heeft invloed op wonen. Al de verschillende thema's hebben invloed op de fysieke leefomgeving en zijn afhankelijk van de (schaarse) ruimte waarin ze een plek horen te krijgen. Zo zijn alle grote thema's met elkaar verbonden en kunnen keuzes die gemaakt (moeten) worden op meerdere vlakken consequenties hebben.

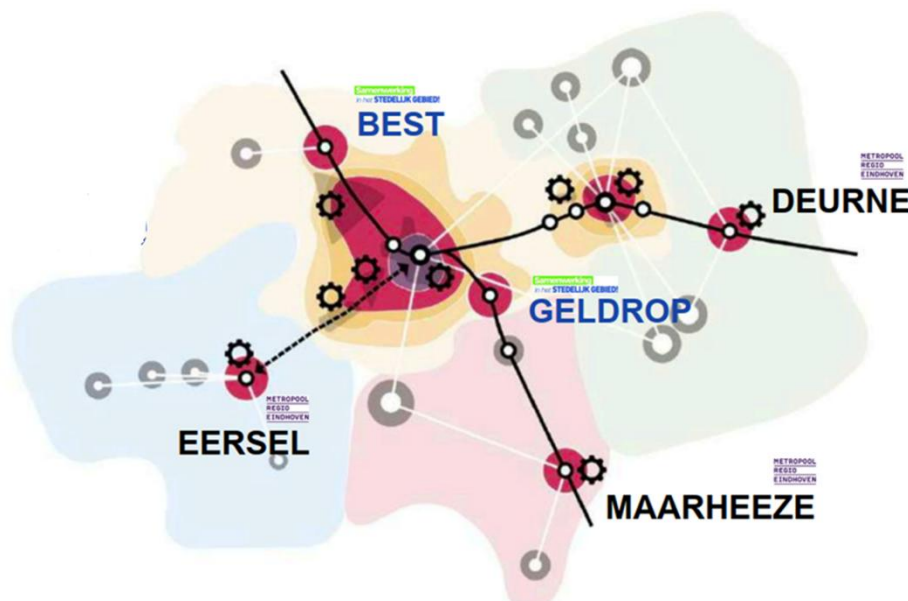
Dit koersdocument wordt vastgesteld door de gemeenteraad van Deurne. Om te komen tot een omgevingsvisie met als stip op de horizon het (kaart)beeld voor Deurne in 2050 is de volgende stap het verbinden en trechteren van de ontwikkelingen met de bijbehorende pijlers. Het speelveld is een instrument om in een volgende stap (na vaststelling van het koersdocument) met een omgevingseffectrapportage (zie paragraaf 4.2) de effecten van te maken keuzes in beeld te brengen en te bespreken. Dit als hulpmiddel voor de gemeenteraad om na te denken over de toekomst van onze gemeente en de keuzes die gemaakt moeten gaan worden. Om deze keuzes vervolgens vast te leggen in de omgevingsvisie, die naar verwachting eind 2026 wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Deze omgevingsvisie vervangt dan de 'Structuurvisie Deurne 2030'.

1.2 Context: de Omgevingswet

Met de komst van de Omgevingswet, per 1 januari 2024, is het opstellen van een omgevingsvisie voor iedere gemeente verplicht. Die verplichting is ook een kans. Een kans om een visie te ontwikkelen die de verschillende beleidsdomeinen binnen de fysieke en sociale leefomgeving samenbrengt en de koers uitzet voor de ruimtelijke ontwikkeling van onze gemeente. Daarmee wordt het een richtinggevend document dat het ruimtelijk beleid van de gemeente Deurne op hoofdlijnen beschrijft. De omgevingsvisie bevat nog geen uitwerking van dat beleid of het benoemen van maatregelen. Dat is onderdeel van de omgevingsprogramma's. Na vaststelling wordt de omgevingsvisie een zelfbindend document. Daarmee geeft de gemeenteraad het college kaders waarbinnen het kan handelen (voor een verdere verdieping zie verder figuur 1 of paragraaf 4.3).

1.3 De Deurnese opgaven en schaa sprong Brainport

De ligging van Deurne in de Brainportregio brengt een grote uitdaging met zich mee. De kracht van de regio zit in een sterk economische ecosysteem in combinatie met aantrekkelijke stedelijke en landelijke gebieden. De regio heeft de ambitie om deze sterke positie vast te

Figuur 2 Stedelijk systeem van de regio: steden/regionale knopen (rood-geel) - subregionale knopen (rode cirkels) - dorpen (grijze cirkels)

met een navenante groei aan maatschappelijke voorzieningen en ruimte voor ontspanning en klimaatadaptatie. Deze ambities hebben impact op de identiteit en gemeenschapszin van Deurne. Daarom het uitgangspunt dit op te pakken op basis van kwaliteiten en draagkracht van een gebied vanuit goede sociale cohesie en voorzieningen in de directe nabijheid. Daarbij zal steeds gewogen moeten worden hoever we willen gaan in onze verstedelijkingsambities vanuit het principe dat Deurne eigenlijk altijd af moet zijn.

Om de balans als woon-werkgemeente te behouden en waar mogelijk te versterken gaat het ook om het toevoegen van 2.500 tot 7.500 arbeidsplaatsen. Ook wil Deurne uiterlijk in 2050 klimaatneutraal zijn en dus zijn er investeringen in de energietransitie te realiseren. Deze ontwikkelingen resulteren allemaal ook in grote uitdagingen op het gebied van mobiliteit.

Naast de stedelijke functies van wonen en werken kent Deurne ook een groot landelijk gebied. Dit gebied vormt een belangrijk onderdeel van ons dagelijks leefsysteem. Onze ambitie is dat het landelijk gebied leefbaar, toekomstbestendig en economisch vitaal is, zodat het bijdraagt aan een concurrerend vestigingsklimaat en invulling geeft aan de brede welvaart. Een gezonde leefomgeving en aantrekkelijke landschappen dragen in belangrijke mate bij aan het welbevinden van onze inwoners en onze bezoekers. Ons landelijk gebied is aan het veranderen. Zowel de stoppende bedrijven als ook de schaalvergroting hebben grote gevolgen maar bieden ook kansen voor nieuwe bedrijvigheid, energieopwekking en natuur- en landschapsversterking.

houden, niet alleen op economisch gebied maar ook omdat het kan bijdragen aan brede welvaart voor iedereen. Naast het realiseren van werkgelegenheid kan een sterke positie ook bijdragen aan de verbeteringen op de aspecten gezondheid, onderwijs, gelijkheid, sociale cohesie, milieu en cultureel erfgoed. Deze ambitie leidt tot een groei van woningen en werklocaties en vraagt om nieuwe vormen van mobiliteit om de regio bereikbaar te houden. Bovendien vereist dit het behouden en waar mogelijk versterken van de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit en het bewustzijn dat ook de transitie landelijk gebied, de energietransitie en de klimaatadaptaties om ruimtelijke aanpassingen vragen.

Momenteel telt de gemeente Deurne circa 14.000 woningen. Met de aanwezigheid van een intercystation en de functie als subregionale knoop ontstaan voor Deurne kansen om substantieel bij te dragen aan de vergroting van de netwerkkracht van de regio. De gemeente heeft de ambitie minimaal 1.500 woningen tussen 2022 en 2030 toe te voegen en een extra groei in de periode tot 2040. Het voorlopig uitgangspunt op basis van de regionale afspraken is een groei met nog eens 7.000 woningen (indicatief), dus circa 8500 woningen in de periode 2022-2040

Het is dus van belang om als gemeente zelf koers te bepalen, maar daarbij ook bewust te zijn dat de opgaven niet stoppen bij de gemeente- of provinciegrens. Daarnaast blijft de toekomst onvoorspelbaar (technologie, arbeidsmarkt, demografie, geopolitiek etc.) en Deurne ook gebonden aan verplichtingen die opgelegd worden vanuit andere overheden (wet- en regelgeving).

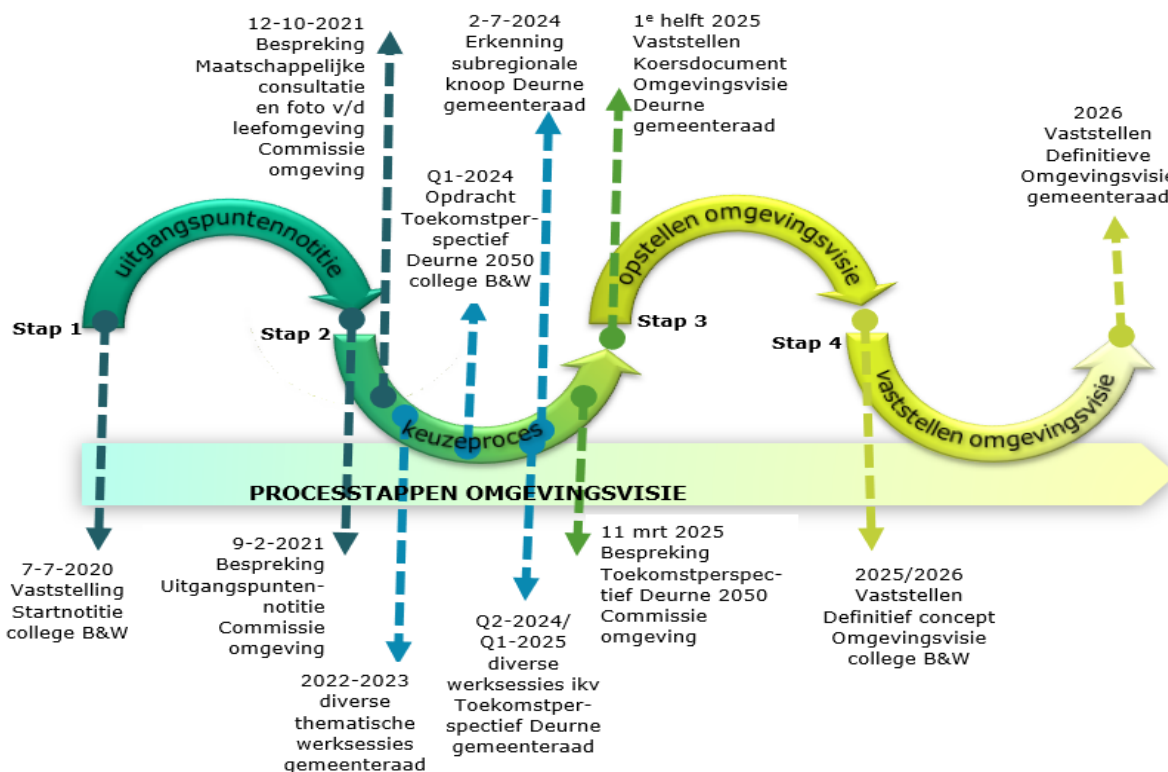
1.4 Het traject naar de Omgevingsvisie

Op 7 juli 2020 heeft het college de 'Startnotitie Omgevingsvisie' vastgesteld. In deze startnotitie is bepaald om in 4 stappen te komen tot een omgevingsvisie (zie figuur 3: processtappen omgevingsvisie).

Stap 1: Bepalen uitgangspositie

Het resultaat van stap 1, de 'Uitgangspuntennotitie Omgevingsvisie'¹ is op 9 februari 2021 in de raadscommissie Omgeving besproken. In deze stap zijn de keuzes die in het kader van de omgevingsvisie moeten worden gemaakt in beeld gebracht. De uitgangspuntennotitie geeft aan welke beleidsonderwerpen actueel zijn en niet (opnieuw) ter discussie hoeven te staan en welke onderwerpen onvoldoende in het bestaande beleid zijn verankerd.

Naast het beeld van opgaven en de vraagstukken die in het kader van de omgevingsvisie besproken moeten worden, is in de uitgangspuntennotitie ook een doorkijk naar stap 2, het keuzeproces, gegeven.

Figuur 3: Processtappen omgevingsvisie

¹ [Link](#) naar agenda commissievergadering Omgeving 9 februari 2021. Het betreft agendapunt 4.

Stap 2: Het keuzeproces

In stap 2 is een 'Foto van de leefomgeving' opgesteld – een rapport waarin de huidige stand van zaken van de fysieke leefomgeving aan de hand van thema's is geanalyseerd. De samenleving is in 2021 gevraagd via een enquête mee te denken over de identiteit en toekomst van Deurne. Op basis van de resultaten van deze enquête heeft een verdieping plaatsgevonden, ook met externe partners.

Op 12 oktober 2021 is de raadscommissie Omgeving² geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot het keuzeproces, de Foto van de leefomgeving en de uitkomsten van de maatschappelijke consultatie. De opbrengsten van de bespreking in de commissie, de uitkomsten van de maatschappelijke en interne consultatie en de Foto zijn besproken in een werksessie met de gemeenteraad en

commissieleden op 30 november 2022. Vervolgens zijn in 2023 diverse thematische werksessies (wonen, buitengebied, energie) en een Koersdag georganiseerd om de gemeenteraad te betrekken, meer achtergrond, inhoud en comfort te geven om toekomstige keuzes te kunnen maken.

Figuur 4: Toekomstperspectief Deurne

² [Link](#) naar agenda commissievergadering Omgeving 12 oktober 2021. Het betreft agendapunt 8.

³ [Link](#) naar 'Verhaal van Deurne, toekomstperspectief Deurne 2050', opgesteld door West8, januari 2025

In de raadscommissievergadering van 13 maart 2025 is het concept koersdocument opiniërend besproken. De resultaten van een brede inwonersconsultatie die is gehouden in februari 2025 zijn hierbij betrokken. Deze inwonersconsultatie bestond uit een online enquête, een inwonersbijeenkomst en – specifiek voor jongeren – een fotowedstrijd 'Het mooiste plaatje'.

Een volledig overzicht van de stappen die zijn gezet in participatie en communicatie is als losse bijlage⁴ beschikbaar.

Stap 3 en 4: Opstellen en vaststellen omgevingsvisie

Met het vaststellen van het koersdocument en daarmee het vastleggen van de ambities en (beleids)doelen wordt de basis gelegd voor plannen in de fysieke leefomgeving. Deze plannen kunnen, ondersteund door de wijze waarop ze worden vastgelegd in een omgevingsvisie, worden uitgevoerd. Het opstellen van de omgevingsvisie is onderdeel van stap 3 en 4.

⁴ [Link](#) naar 'Participatie koersdocument omgevingsvisie'

2 De Deurnese identiteit

2.1 Onze missie en waarden

De gemeente Deurne kenmerkt zich als een woon-, werk- en leefgemeente. Het is een gemeente met een sterke centrale kern, goede voorzieningen en verbindingen, een gevarieerd landelijk gebied en levendige kerkdorpen met elk een eigen karakter. Een gemeente die wil blijven boeien en haar inwoners en bezoekers wil binden en verbinden. De hoofdlijn van de Toekomstvisie 2030 is **Deurne, prettig wonen en leven in de Peel!**

De missie en centrale waarden vormen het overkoepelende kader voor de omgevingsvisie. In het verdere proces is het achterliggend doel het verbeteren van de kwaliteit van leven van onze inwoners en bezoekers. Ontwikkelingen moeten bijdragen aan een gezonde leefomgeving en versterking van de omgevingskwaliteit.

2.2 Onze kernkwaliteiten en basiswaarden

Deurne heeft enkele ruimtelijke kwaliteiten waar inwoners zich in herkennen en trots op zijn. Dit is samengevat naar de 5 belangrijkste identiteitsbepalende kernkwaliteiten⁵:

IDENTITEIT	KERNKWALITEIT	KENMERKEN
CULTUUR	Veelzijdig, herkenbaar en voor iedereen	Bruisend, herkenbaar, innovatief, inclusief, voor iedereen, divers, saamhorig
NATUUR	Beleefbaar en divers	Divers, weids-fijnmazig, toegankelijk, ontspanning, recreatie en toerisme, biodiversiteit
DORPS (MET STADSE VOORZIENINGEN)	Volwaardig en verbonden	Divers, verbonden, bereikbaar, passende voorzieningen, mobiliteit, saamhorig
AGRARISCH	Boerenlandschap met karakter	Vakmanschap, verantwoordelijkheid mens en maatschappij, landschapsbeheer, ketensamenwerking
ONDERNEMEND	Kraamkamer van duurzame innovatie	Welzijn, welvaart, innovatie, kraamkamer

⁵ opbrengst uit themabijeenkomst met gemeenteraad op 30 november 2022

Deze kwaliteiten worden beschermd en toekomstige ontwikkelingen moeten aan deze kwaliteiten bijdragen. Deze zijn daarom vertaald naar de vijf 'Deurnese waarden'. Deze waarden worden niet ter discussie gesteld, er wordt niet aan getornd en ze zijn uitgangspunt bij toekomstige planvorming.

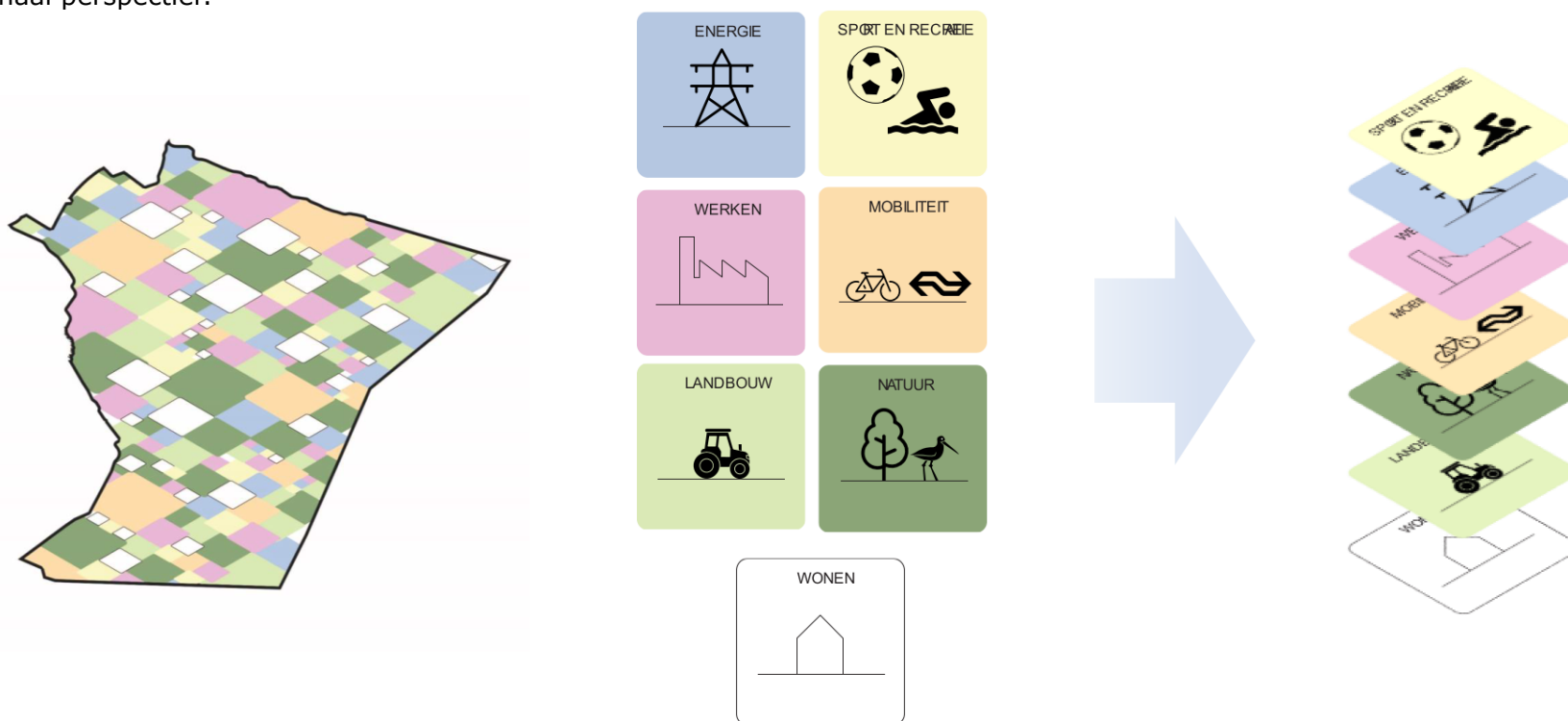
De Deurnese waarden

- 1 Hechte gemeenschappen vormen het hart van de Deurnese samenleving
- 2 Bijzondere identiteiten van de Deurnese Peeldorpen en buurtschappen
- 3 Zes verweven toplandschappen, verbonden via dorpsstraten en bebouwingslinten
- 4 Een regio gevuld met een rijke en gelaagde cultuurhistorie
- 5 Traditie van pionieren en hard werken

3 De Deurnese koers

3.1 Inleiding

De vraag 'Wat voor gemeente willen we zijn?' vormt de basis voor de uitwerking van de koers. De gemeente is daarin echter niet geheel vrij omdat veel onderwerpen opgelegd worden door andere overheden en wet- en regelgeving (bijvoorbeeld energie-, stikstofbeleid). Dit hoofdstuk beschrijft de koers die bepalend is voor de ruimtelijke inrichting van grondgebied van Deurne. De koers is een volgende stap in het proces om te komen tot een omgevingsvisie. Het volgt op de uitgangspuntennotitie en de 'Foto van de leefomgeving'⁶. De ruimtelijke opgaven zijn vertaald in strategische ambities en (beleids)doelen. Door deze te koppelen aan de Deurnese pijlers wordt de basis gelegd om de keuzes te maken in de omgevingsvisie. De opgaven kunnen hierdoor in samenhang worden benaderd met integraal en regionaal perspectief.

Figuur 5 Deurnese ruimtelijke ordening, integraal en regionaal werken (bron: Verhaal van Deurne, West8, januari 2025)

⁶ [Link naar Foto van de leefomgeving](#)

In het raadsprogramma 2022-2026 'Deurne: Daar doen we het voor'⁷ worden vier kernopgaven onderscheiden:

- Vitale kernen;
- Vitaal buitengebied
- Gezonder Deurne
- Duurzaam Deurne

Hierbij zijn de eerst twee kernopgaven gebiedsgericht en de laatste twee kernopgaven thematisch. Onderling zijn ze met elkaar verbonden. Keuzes ten aanzien van de ene kernopgave hebben invloed op de andere kernopgaven. Omdat water en bodem leidende factoren zijn voor de ruimtelijke ordening, is 'de ondergrond als fysieke basis' als opgave toegevoegd.

Leeswijzer

In dit hoofdstuk volgt eerst toelichting op de Deurnese pijlers en de thematische toepassing van de pijlers. Vervolgens is er voor gekozen om vanuit de kernopgaven te komen tot een verdieping in thema's op strategische ambitie en (beleids)doelen. Dit is uitgewerkt naar drie ontwikkelijnen. Tot slot volgt een gebiedsgerichte uitwerking.

3.2 Richtinggevende principes in de vorm van Deurnese pijlers

Het 'Verhaal van Deurne'⁸ heeft tot tien richtinggevende pijlers geleid. Deze tien richtinggevende pijlers⁹ ondersteunen bij het maken van de toekomstige strategische keuzes om te komen tot een ontwikkeling van Deurne in relatie tot een duurzame schaa sprong Brainport. De pijlers zijn integraal en overkoepeld van aard en gebaseerd op uitgebreide dialogen met experts, ambtenaren, gemeenteraadsleden en analyses.

⁷ [Link naar raadsprogramma Gemeente Deurne 2022-2026](#)

⁸ Het 'Verhaal van Deurne' is opgesteld door West8 en als losse bijlage beschikbaar. Voor meer informatie zie ook pagina 4

⁹ De tien richtinggevende pijlers zijn het resultaat van het 'Verhaal van Deurne' en als losse bijlage in de vorm van een poster beschikbaar

De éérste van de tien pijlers ziet op de ruimtelijke ordening in algemene zin en is overkoepelend van aard. Nieuwe ontwikkelingen moeten altijd vanuit een samenhang en integraliteit aangevlogen worden. Deze eerste pijler fungeert daarom als verbindende schakel naar de andere negen pijlers die thematisch van aard zijn.

De overkoepelende pijler:

3.3 De thematische toepassing van de Deurnese pijlers

Een pijler is bedoeld als principe, een basis om richting te geven aan de toekomstige ruimtelijke inrichting van Deurne. De keuzes die hierbij gemaakt moeten worden zijn complex en veelomvattend. Vaak is wel (enigszins) duidelijk welke richting de voorkeur of meest gewenst is en welke thema's daarbij aan de orde zijn. Met de thematische benadering van de pijlers wordt sectoraal richting gegeven. Door deze vervolgens ruimtelijk en integraal te vertalen naar verschillende scenario's kan inzichtelijk worden gemaakt waar sprake is van een versterking op thema's maar ook van een conflict. Dit is helpend bij het maken van afgewogen, onderbouwde keuzes en uiteindelijk besluiten. Iedere pijler bevat een opsomming ter ondersteuning en uitwerking van de richting van de pijler.

Leeswijzer

Per kernopgave wordt gestart met een opsomming van de relevante thema's. Vervolgens worden per thema de trends en ontwikkelingen beschreven en worden de ambitie met doelen bepaald. Afsluitend wordt bij ieder thema, indien aannemelijk, een koppeling gemaakt met de meest relevante Deurnese pijlers. Dit als houvast voor het leggen van accenten of het stellen van prioriteiten bij het maken van de toekomstige keuzes.

3.3.1 De ondergrond als fysieke basis

De ondergrond fungeert als drager voor diverse bovengrondse functies. Het natuurlijke bodem- en watersysteem is dé basis van de fysieke leefomgeving, en vormt een belangrijke randvoorwaarde voor allerlei bovengrondse ontwikkelingen. Daarnaast beïnvloeden deze bovengrondse ontwikkelingen de ondergrond ook. Om de ondergrond optimaal te benutten voor allerlei maatschappelijke opgaven (energietransitie, klimaatverandering, demografische en technologische ontwikkelingen) is het dus zaak inzicht te hebben in de ondergrond. Onze leefwereld kan alleen duurzaam worden ingericht en problemen worden voorkomen als er voldoende aandacht is voor de bovengrond én de ondergrond.

Binnen de basisopgave 'Ondergrond als fysieke basis' spelen de volgende drie thema's:

1. bodem en water;
2. natuur, landschap en groen;
3. cultuur en erfgoed.

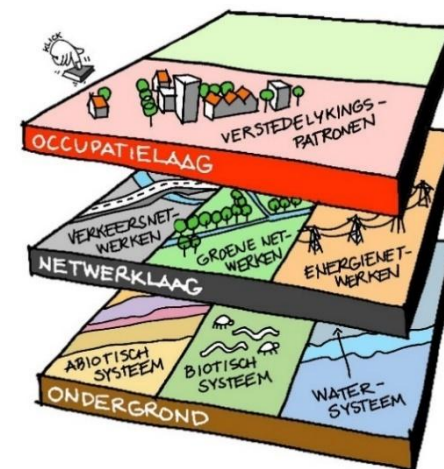
Thema 1: bodem en water

Trends en ontwikkelingen: Aardkundige waarden vertellen iets over de natuurlijke ontstaanswijze en hebben relatie met de geologische opbouw, de geomorfologie, de geohydrologie en de bodem van een gebied. De energietransitie (co₂-opslag, alternatieve brandstoffen, netcongestie e.d.) geeft nieuwe ruimtelijke uitdagingen rond ondergrondse opslag en opslag van brandstoffen. Er is door de jaren heen een landschap gecreëerd waar regenwater te snel wordt afgevoerd en gronden een functie claimen die beter anders ingezet kan worden. Het streven is om terug te gaan naar een landschap dat in balans met de aarde en waar water, natuur, landbouw, infrastructuur en wonen geïntegreerd zijn.

Ambitie: De ondergrond als schakel.

Doelen

- De bodem als natuurlijke drager van de identiteit; de fysisch-geografische opbouw is de basis voor (nieuwe) ontwikkelingen. Aardkundige waarden zijn leidraad voor het inrichten en beheren van het landschap
- Ontwikkeling van ruimtelijke kwaliteit; blauwe en groene structuren als dragers van het landschap met water als kans en voldoende ruimte voor groenblauwe dooradering in stedelijk gebied
- In de dorpsranden c.q. de overgangszones naar landelijk gebied en in de beekdalen voldoende ruimte voor waterberging

Figuur 6: lagenbenadering
(bron: Dauvellier)

- Vanuit Europese wetgeving verbetering van de (chemische) waterkwaliteit (Kaderrichtlijnwater)

Er is bij dit thema geen specifiek verband met één thematische Deurnese pijler. Water en bodem houdt verband met meerdere thematische pijlers, te weten pijler 4 'landschap en erfgoed als leidraad voor ontwikkeling, pijler 5 'duurzaamheid en vergroening als onderdeel van alle plannen' en pijler 9 'perspectief bieden voor het agrarisch gebied'.

Thema 2: natuur, landschap en groen

Trends en ontwikkelingen: Er is steeds meer verrommeling en versnippering van het landschap. De intensieve manier van voedselproductie heeft een negatief effect op het landschap, de bodem, de bodem- en waterkwaliteit en biodiversiteit, het milieu en de volksgezondheid. Kwaliteit en inrichting van de leefomgeving worden steeds belangrijker.

Ambitie: Meer, kwalitatief beter en bereikbaar.

Doelen

- Een aantrekkelijk en toegankelijk landschap met robuuste natuur en goede verbindingen, o.a. het verbinden van groenstructuren (verbinden stad en platteland)
- Het creëren van de juiste condities waarbinnen een biodiverse buitenruimte zich duurzaam kan ontwikkelen en natuurwaarden worden verbeterd
- Het realiseren van een groen en herkenbare buitenruimte die de identiteit van Deurne in al zijn facetten versterkt
- Het vasthouden van grondwater om verdroging tegen te gaan

04. Landschap en erfgoed als leidraad voor ontwikkeling

Landschap & erfgoed

- > Landschap en erfgoed als tegenhanger en robuust kader voor ontwikkelingen rondom wonen en werken.
- > Erkenning van een uniek spectrum aan cultuurlandschappen en de gelaagdheid van het erfgoed laten spreken.
- > Het narratief van het landschap en erfgoed ontwikkelen als onderlegger voor een gedifferentieerd ruimtelijke ordening.
- > Sturingsmechanisme* ontwikkelen om de kwaliteit, (be)leefbaarheid en leesbaarheid van het landschap proactief te borgen, te versterken en verrommeling te voorkomen.
- > Het landschap een kwaliteitsimpuls geven met veerkrachtige natuur verbindingen en de recreatieve potentie te benutten.

Thema 3: cultuur en erfgoed

Trends en ontwikkelingen: Bij erfgoed gaat het om ondergrondse resten (archeologie), oude landschappen (historische geografie) en oude gebouwen (historische bouwkunst en stedenbouw). Het gaat zowel om het behoud, het borgen van kernkwaliteiten van stad en land als het beschermen van landschapskwaliteiten en karakteristieken in kwetsbare landschappen en bebouwde gebieden. Door digitale representatie van erfgoed ontstaan er allerlei mogelijkheden om nieuwe verhoudingen aan te gaan tussen publiek en erfgoed. Steeds vaker hebben kunst en cultuur

naast een artistieke component ook een sociaalmaatschappelijk doel, zoals bewustwording en gedragsverandering. Hierbij kan worden gedacht aan het vormgeven van publieke ruimtes door in samenwerking met kunstenaars een toekomstbestendige leefomgeving te realiseren. Openbare ruimtes met een duidelijke functie worden vaker multifunctioneel ingezet voor culturele doeleinden. Een ruimte die eerst één doel diende, zoals de bibliotheek, wordt nu ook een ontmoetingsplek, een inspiratieruimte en een workshopruimte.

Ambitie: (Cultuur)historische waarden benutten door beleving, bescherming en ontwikkeling.

Doelen

- Erfgoed betrekken bij ruimtelijke ontwikkelingen en ingrepen
- Kasteel- en groenstructuur beschermen
- Bouwen op de breuken, waaronder de Peelrandbreuk, en op wijstgronden wordt afgewezen
- Gebruik van elementen die van oudsher aanwezig zijn
- Bouwen aan gemeenschappen als drijvende kracht

02. Kenmerkende identiteiten van Deurnese dorpen en landschappen borgen en versterken

Identiteit

- > Plannen en ontwikkelingen redeneren vanuit de kernen, landschappen en buurtschappen aan de hand van een narratieve benadering*, dit vraagt om een nieuw perspectief.
- > Omarm en ontwikkel de dorpen middels een 'dorpse identiteit' en de traditie van het pionieren.
- > Individuele karakters en onderlinge dynamiek tussen de dorpen versterken en het versmelten van identiteiten voorkomen.
- > Nieuwe agrarische identiteiten ontwikkelen verwant aan de gelaagdheid van het landschap en de cultuurhistorie.

3.3.2 Vitale kernen

Deurne wil een gemeente zijn die blijft boeien en zijn inwoners wil binden en verbinden. Dit is belangrijk voor onze samenleving. Ook is het goed voor ons voorzieningenniveau en onze basisstructuur. Ontmoeten, onderwijs, bewegen en mobiliteit zijn daarbij belangrijke begrippen. Nieuwe inwoners zijn welkom. Dat brengt vitaliteit in onze samenleving.

Binnen kernopgave 'Vitale kernen' spelen de volgende vier thema's:

4. verstedelijking;
5. wonen, welzijn en zorg;
6. werken;
7. mobiliteit.

Recent is voor de gemeente Deurne een economisch profiel aangevuld met bouwstenen en ontwikkelijnen opgesteld¹⁰. Dit is als losse bijlage bijgevoegd.

Thema 4: verstedelijking

Trends en ontwikkelingen: Demografische groei en economische ontwikkeling moeten niet direct leiden tot uitbreiding van het stedelijk gebied. Bij voorkeur betreft verstedelijking een compacte multimodale ontwikkeling binnen bestaand stedelijk gebied en de versnelde ontwikkeling van betaalbare woningen die aansluiten op de kwalitatieve behoefte van mensen. Nieuwe woningen moeten op geschikte locaties worden gebouwd.

Deurne en de kerkdorpen lopen tegen de grenzen van inbreidingsmogelijkheden aan. Demografische groei en economische ontwikkeling moeten daarom primair worden gerealiseerd door aanbreiding en uitbreiding, zowel in Deurne als in de kerkdorpen. Hierbij dient te worden ingezet op de versnelde ontwikkeling van betaalbare woningen die aansluiten op de kwalitatieve behoefte van mensen.

Ambitie: Doorontwikkeling tot een volwaardig knooppunt en levendige dorpen.

Doelen

- Behoud en versterking van de bovenlokale functie als voorzieningenhart in de Peel; een sterk en levensvatbaar centrum en passende voorzieningenclusters voor bijvoorbeeld onderwijs en sport
- Uitbouwen van de stationsomgeving tot robuuste mobiliteitshub als toegangspoort en visitekaartje
- Accommoderen van de regionale woningbouwopgaven met een extra plus gezien de goede verbinding per spoor
- Doorontwikkeling met respect voor de draagkracht van een gebied en met onderkenning van de grenzen waarbij scherpe keuzes worden gemaakt
- Een passende fysieke basisinfrastructuur voor versterking van de leefbaarheid van de wijken en dorpen (waaronder het voorzieningenniveau binnen handbereik)
- Inzetten op nieuwe economische dragers als vervanging en of verbreding
- Nadrukkelijk aandacht voor het verwerken van stedelijk water/afvalwater in relatie tot ruimteclaims
- Nadrukkelijke voorkeur voor aanbreiding en uitbreiding van de kern Deurne en de kerkdorpen, in plaats van voor verdere uitbreiding

Er is bij dit thema geen specifiek verband met één thematische Deurnese pijler.

¹⁰ [Link](#) naar 'Economisch profiel', opgesteld door Ginder, januari 2025

Thema 5: wonen, welzijn en zorg

Trends en ontwikkelingen: De druk op de woningmarkt is hoog. Het aantal huishoudens in Deurne stijgt en de behoefte aan een betaalbaar en een divers woningaanbod neemt toe. De samenleving verandert continu: de mensen, de behoeften en de mogelijkheden. Belangrijke aandachtspunten voor het wonen zijn de vergrijzing in combinatie met langer zelfstandig wonen, de toenemende vraag naar woonruimte door 'andere doelgroepen' (wonen met begeleiding, vergunninghouders, arbeidsmigranten) en de betaalbaarheid van het wonen voor bijvoorbeeld starters, maar ook vanuit noodzakelijke duurzaamheidsinvesteringen. Er is sprake van een groei in sociale ongelijkheid, een toename van kinderen met een zorgvraag, een toenemende eenzaamheid en een verdergaande individualisering.

Ambitie: Passend, geschikt en toekomstbestendig.

Doelen

- Realiseren van een divers aanbod aan woningen dat aansluit bij de behoefte van verschillende levensfasen van verschillende doelgroepen
- Creëren van een woonomgeving die toegankelijk en bereikbaar is en uitnodigt tot ontmoeten
- Het geluk, welzijn en de verbondenheid van onze inwoners bevorderen door te focussen op preventie, bewustwording en zorgen voor elkaar

03. Woningbouwontwikkelingen enten op lokale gemeenschappen

Gemeenschappen & wonen

- > Gemeenschappen centraal stellen, identiteit en landschappelijke kwaliteiten en erfgoed als uitgangspunt nemen.
- > Ruimte reserveren om ontmoeten en verbinden te stimuleren en een centrale positie geven binnen de gemeenschap.
- > Alle uitbreidingen dragen bij aan het versterken van het voorzieningenniveau, de leefbaarheid, samenredzaamheid, het slechten van barrières en de continuïteit van de gemeenschap(szin).
- > Differentiatie aan leefmilieus bewerkstelligen aansluitend bij het karakter van het dorp en de symbiose tussen de dorpen en het landschap.

Thema 6: werken

Trends en ontwikkelingen: De demografische ontwikkeling zorgt voor structurele krapte op de arbeidsmarkt. Dit laat een verandering zien van een klassieke arbeidsmarkt naar een arbeidsmarkt op maat. Op werkgebied is er een groeiende aandacht voor een balans tussen werk en privéleven. De toenemende digitalisering, automatisering, robotisering en opkomst van AI hebben invloed op de manier van werken en ondernemen. De economische groei zit met name in de maakindustrie, voedselproducerende en verwerkende bedrijvigheid. Het consumentengedrag heeft invloed op de functie van het centrum met mogelijke leegstand tot gevolg.

Ambitie:	Verzilveren van kansen binnen de regionale dynamiek.
Doelen	• Profiteren van de economische dynamiek en tegelijkertijd het eigen karakter behouden • Werkgelegenheidsgroei evenwichtig aan de bevolkingsgroei • Versterken van de bedrijvendynamiek • Juiste economische functie op de juiste plek • Aantrekkelijk verblijfsklimaat werklocaties (centrum, bedrijventerreinen, buitengebied) • Pionieren tussen Brainport en Greenport in combinatie met (beroeps)onderwijs

08. Regionale samenwerking versterkt synergie tussen bedrijven

Werken

- > De fragmentatie van bedrijventerreinen tegengaan door regionaal te clusteren en leefbaarheid van de kernen te bewaken.
- > Bereikbaarheid verbeteren door te clusteren bij infrastructurele knooppunten en te koppelen aan ov en hoogwaardige regionale fietsnetwerk.
- > Top vestigingsklimaat creëren door landschappelijke inpassing, verblijfskwaliteit en gezondheid voorop te stellen.
- > Beter benutten van bestaande werkmilieus door het juiste bedrijfsprofiel op de juiste plek te situeren.

Thema 7: mobiliteit

Trends en ontwikkelingen: Toename van vrijwel alle vormen van vervoer waarbij de auto is het meest dominant is. Gezondheid en milieu worden nog belangrijker. De daling van het aantal verkeersdoden stagneert, terwijl het aantal verkeersgewonden al jaren toeneemt. De uitdaging zit in slimme, innovatieve mobiliteitsoplossingen die zorgdragen voor een duurzame en verkeersveilige omgeving.

Ambitie: Bereikbaar, veilig, leefbaar en duurzaam.

Doelen

- Het optimaal benutten van de mogelijkheden die de fiets biedt
- Versterking van het station tot mobiliteitsknooppunt in combinatie met de sterke ontsluitingsstructuur over de weg via de N270, N279 en A67
- Transitie naar een hoogwaardig, veilig, kwalitatief en duurzaam mobiliteitssysteem
- In stand houden en bereikbaar houden bestaande voorzieningen

10. Mobiliteit is geen doel op zichzelf en staat in dienst van andere opgaves

Mobiliteit

- > Hoogwaardige mobiliteit bevorderen en duurzame mobiliteit stimuleren.
- > Bereikbaarheid verbeteren door barrières te slechten en stad-land verbindingen te optimaliseren.
- > Positie van het IC station beter benutten door er een gezicht aan te geven als multimodale knoop en langzaamverkeer te prioriteren.
- > Een veilig en sterk verbonden mobiliteitsnetwerk als vereiste voor behoud en versterking van bovenlokale rol van de kern Deurne.

3.3.3 Vitaal buitengebied

De opgaven in het buitengebied zijn divers en complex. De omvorming van het buitengebied is, mede door (Rijks)overheidsmaatregelen, in volle gang. Het is continu zoeken naar een nieuwe balans waarin het buitengebied 'gezonder' wordt, en het daarnaast economisch, maatschappelijk en wat betreft natuur vitaal blijft.

Binnen kernopgave 'Vitaal buitengebied' spelen de volgende twee thema's:

8. landbouwtransitie;
9. vrijetijd(economie).

Thema 8: landbouwtransitie

Trends en ontwikkelingen: De omschakeling naar een meer duurzame vorm van landbouw (natuurinclusief – landschapsinclusief, kringloop, emissiearm etc.), gaat gepaard met vele stoppers. Er komen steeds minder boeren. Overblijvers zoeken enerzijds naar nieuwe verdienmodellen en andere vormen van voedselvoorziening in combinatie met voedselproductie en anderzijds naar meer circulariteit en natuurinclusiviteit.

Ambitie: Bereikbaar, veilig, leefbaar en duurzaam.

Doelen

- Behoud en versterking van een economisch vitaal buitengebied door het creëren en benutten van nieuwe kansen
- Versterken verbinding tussen stad en platteland, synergie creëren tussen landbouw en maakindustrie
- Meer integratie tussen de agrarische sector en natuur
- Oplossen en voorkomen van knelpunten
- Herstel sociale draagkracht in de fysieke ruimte om voor alle bewoners en gebruiker het buitengebied aantrekkelijker te maken

09. Perspectief bieden voor het agrarisch gebied

Landbouw

- > De opgaven collectief benaderen en denken op de schaal van de keten.
- > Een instrumentarium* ontwikkelen middels een multifunctionele, gelaagde en integrale benadering en alternatieve verdienmodellen te laten ontstaan.
- > Inzetten op de beleving van een rijk arcadisch cultuurlandschap met natuurverbindingen en uitloopgebieden waar men zich mee kan blijven identificeren.
- > De schaalsprong vraagt om een planologische herdefiniëring van het buitengebied waar water en bodem sturend zijn en er meer integratie ontstaat tussen landbouw, natuur en landschap.

Thema 9: vrijetijd(seconomie)

Trends en ontwikkelingen: De toeristisch-recreatieve sector is over de gehele linie een groeimarkt. Voor verblijfsrecreatie vormen shortbreaks, een onderscheidende beleving en behoefte aan transparantie over bijvoorbeeld prijs, boekingsmogelijkheden en beoordelingen belangrijke ontwikkelingen. Aansluiting op technologische ontwikkelingen, onderscheidende concepten en verbinding met de lokale omgeving vormen belangrijke succesfactoren. De vergrijzende bevolking heeft over het algemeen veel tijd, deels een hoog bestedingspatroon, maar kan ook kritisch zijn. Er is behoefte aan kwalitatieve bijzondere belevingen en een groeiende belangstelling voor cultuur(historie).

Ambitie: Natuur en cultuur(historie) als basis.

Doelen

- Een aantrekkelijk, beleefbaar en levendig landschap en kernen
- Benutten, spreiden en verleiden naar karakter en draagkracht gebied
- Herstel sociale draagkracht

07. Sociaal-economisch potentieel van recreatie en toerisme uitnutten

Recreatie

- > Het erkennen van de hoogwaardige landschappelijke kwaliteit, gelaagde geschiedenis en natuur als recreatieve topbestemmingen.
- > De Peel als cultureel en historisch erfgoed als motor voor een recreatieve en toeristische industrie met de tandem Helenaveen en Griendtsveen als dragers.
- > Recreatie spreiden door het introduceren van een variatie aan nieuwe recreatieve en betekenisvolle plekken.
- > Aantrekkelijk recreatief netwerk om landschap, dorpen en bijzondere hotspots met elkaar te verbinden.
- > Versterken van recreatie en toerisme is onlosmakelijk verbonden met de schaalsprong van de brainport en vergt om aan te haken op regionale initiatieven.

3.3.4 Gezonder Deurne

De gemeente Deurne streeft ernaar dat alle inwoners op een prettige manier in de eigen omgeving leven. Ze zetten zich in, naar vermogen, voor de bredere gemeenschap. Zelfredzaamheid is het uitgangspunt en waar nodig biedt de gemeente ondersteuning. Gezondheid raakt alle leefgebieden. Gezondheid is niet alleen je prettig voelen en meedoen: het gaat om mentale gezondheid, fysieke gezondheid als ook om een sociaaleconomische gezondheid.

Thema 10: gezondheid

Trends en ontwikkelingen: De aandacht voor gezondheid neemt toe. Bijvoorbeeld door toename van het aantal rookvrije zones, met name op plekken waar veel kinderen komen. Kinderen spelen echter steeds minder vaak buiten en sporten minder. Kinderen en volwassenen hebben vaker overgewicht. Er is een sterke relatie tussen inkomen en gezondheid. Lawaai en lichtvervuiling nemen toe door verstedelijking en mobiliteit. De gezondheidseffecten van fijnstofuitstoot zijn beter in beeld. Door klimaatverandering zijn er meer kansen op crises: natuurbranden, overstromingen. De tolerantie binnen de samenleving staat onder druk. Toenemende ondermijning.

Ambitie: Een hoogwaardig woon-, leef- en verblijfsklimaat in een gezonde en groene omgeving.

Doelen

- Brede verbondenheid met een integraal langdurend en samenhangend gezondheidsbeleid
- Versterken van de ketenaanpak wonen-welzijn-zorg
- Het bevorderen van de gezondheid en vitaliteit van de inwoners van Deurne

06. Gezondheid als een vanzelfsprekende parameter

Gezondheid

- > Urgentie vasthouden voor ruimtelijke vertaling van gezondheidsopgaves voor het bereiken van tastbare resultaten.
- > Ruimte reservering voor gezondheidsbuffers rondom de kernen om brede welvaart en positieve gezondheid vanzelfsprekend te maken.
- > Het stimuleren van laagdrempelige ontmoeting en bewegen door fijnmazig netwerk van routes en slowlanes* in de kernen en daarbuiten waardoor gezondheid onderdeel wordt van de dagelijkse routine.
- > Gezond voedsel en voedselomgeving stimuleren, met aandacht voor kwetsbare plekken en doelgroepen.

3.3.5 Duurzamer Deurne

De gemeente Deurne heeft een groeiende verantwoordelijkheid in de Europese en landelijke duurzaamheidsdoelstellingen. De keuzes op het wereldtoneel hebben daarmee ook betekenis voor onze inwoners en ondernemers, in de directe leefomgeving, achter de voordeur, in het gedrag en in de portemonnee. Het vraagstuk vertaalt zich in het houden van droge voeten, gezondheid en voldoende betaalbare energie in de toekomst.

Thema 11: duurzaamheid

Trends en ontwikkelingen: Het klimaat verandert. De gemiddelde temperatuur stijgt de komende decennia met als gevolgen: hittestress, langere periodes van droogte en extreme neerslag. De wereld heeft een te hoge vraag naar grondstoffen. Dit maakt de overgang noodzakelijk van een keteneconomie naar een circulaire economie: van verbruik naar hergebruik en van lineaire bedrijfsprocessen naar circulaire processen.

Ambitie: Uiteenlopende doelen op het gebied van duurzaamheid concretiseren.

Doelen

- Voldoende en betaalbare energie in de toekomst
- Het realiseren van een veerkrachtige buitenruimte die in staat is weerstand te bieden tegen klimaatverandering (wateroverlast, hittestress)
- Zoveel mogelijk gebruik maken van dubbelfuncties (water en groen, zonnepanelen en waterberging etc.)
- Stimuleren verduurzaming, lokale productie en afstemmen van vraag en aanbod
- Stimuleren verduurzaming op bedrijfsniveau en werklocaties
- Transitie naar circulaire landbouw en veeteelt waarbij het draait om optimaal en effectief hergebruik van grondstoffen en producten (kringloop)

05. Duurzaamheid en vergroening als onderdeel van alle plannen

Duurzaamheid en groen

- > Duurzame energie vanuit regionaal perspectief benaderen, samenhang nastreven en versnippering voorkomen door consistent beleid, gaat niet ten koste van landschappelijke kwaliteit.
- > Sterk vergroenen van kernen, bedrijventerreinen en ommeland om een gezond microklimaat, prettige leefomgeving en bruikbaar groen te realiseren.
- > Ecologische gradiënten versterken en versnippering tegengaan door diverse natuurgebieden robuust te verbinden en biodiversiteit te verhogen.
- > Landschap als kapstok voor een klimaatadaptieve ruimtelijke ordening: Water en bodem sturend, instant houden en versterken van de functie van de beekdalen.

3.4 Vertaling naar drie ontwikkellijnen

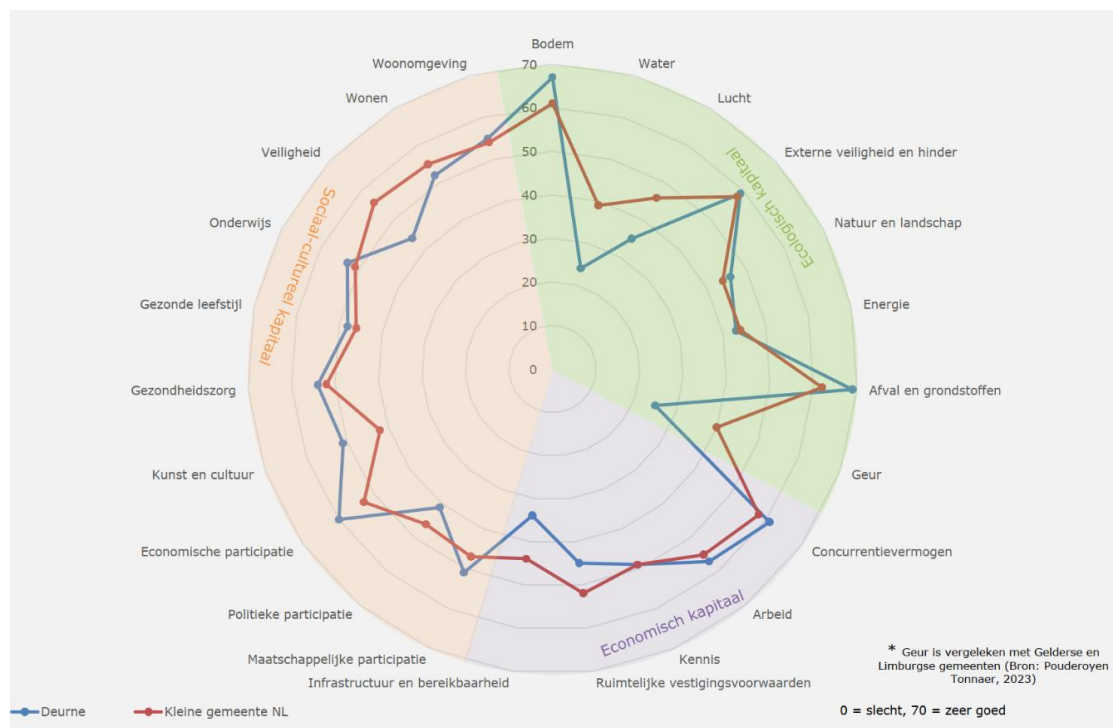
De ontwikkellijnen zijn gebaseerd op de drie perspectieven zoals benoemd in de Ruimtelijke ordeningsbrief van het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening van 17 mei 2022¹¹. In deze brief wordt door het kabinet de basis gelegd voor nieuw nationaal ruimtelijk beleid en de uitvoering daarvan. Met deze perspectieven wordt de complexiteit van de opgaven doorgrond, de samenhang in beeld gebracht (tussen opgaven, verschillende schaalniveaus, tussen nu en de lange termijn) en de thema's vastgesteld waarover richtinggevende uitspraken nodig zijn.

De ontwikkellijnen gelden naast elkaar en in samenhang tot elkaar. De draagkracht van de ondergrond, het water- en bodemsysteem, is van betekenis voor de vraagstukken in alle drie de ontwikkellijnen. De ontwikkellijnen zijn te relateren aan de drie kapitalen (bekend als people, planet en profit) die alle aspecten van de leefomgeving omvatten. Dit draagt bij aan het streven naar een duurzame balans en kwalitatieve leefomgeving. Met het 'Rad van de Deurnes leefomgeving 2024' zijn de drie kapitalen voor Deurne inzichtelijk gemaakt.

Drie ontwikkellijnen:

1. **Deurne, natuurlijk en beleefbaar** (ecologisch kapitaal = planet)
2. **Deurne, herkenbaar en verbonden** (sociaal-cultureel kapitaal = people)
3. **Deurne, dynamisch en ondernemersgezind** (economisch kapitaal = profit)

De ontwikkelingen geven dus inzicht in de mogelijke ontwikkelrichtingen voor Deurne. De vorm van ontwikkellijnen biedt de handvaten om in het traject van de omgevingsvisie afwegingen te maken over 'wat voor gemeente Deurne wil zijn' zowel nu als in de toekomst. In elke ontwikkellijn vormt het water- en bodemsysteem de basis.

Figuur 7: Rad voor de Deurnese Leefomgeving (samen met de Deurnese barcode onderdeel van het Deurnes model (2024))

¹¹ [Link](#) naar brief 'Nationale Omgevingsvisie' van de minister voor volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

ONTWIKKELLIJN 1

Deurne,
natuurlijk en
beleefbaar

02. Kenmerkende identiteiten van Deurnese dorpen en landschappen borgen en versterken

Identiteit

04. Landschap en erfgoed als leidraad voor ontwikkeling

Landschap & erfgoed

07. Sociaal-economisch potentieel van recreatie en toerisme uitnuttigen

Recreatie

Minder passend

Een mogelijke heropening van vliegbasis De Peel met bijbehorende radarzone kan wel gaan zorgen voor beperkingen. De natuur en leefbaarheid komen verder onder druk, terwijl de mogelijkheden voor duurzame energieopwekking verminderen. Anderzijds wordt beseft dat uit een oogpunt van nationale veiligheid en operationele gereedheid van de krijgsmacht indringende vraagstukken aan de orde kunnen zijn.

Ontwikkellijn 1: Deurne, natuurlijk en beleefbaar

Oorspronkelijk was De Peel een woest en onbewoond gebied dat bestond uit uitgestrekte moerassen, heidevelden en bossen. De natuur was bepalend voor het landschap en de natuur was gebaseerd op het natuurlijk bodem- en watersysteem. Dit landschap veranderde door de vervening. In het kader van die vervening kwamen in dit gebied de eerste mensen wonen. De gebieden die overbleven na de vervening werden omgezet in landbouwgrond. Dat leidde tot een nieuwe instroom aan bewoners. De overgebleven veenrestanten werden natuurgebied, en de watergangen om gewonnen turf af te voeren werden een aandachtspunt, omdat zij water uit het gebied afvoerden.

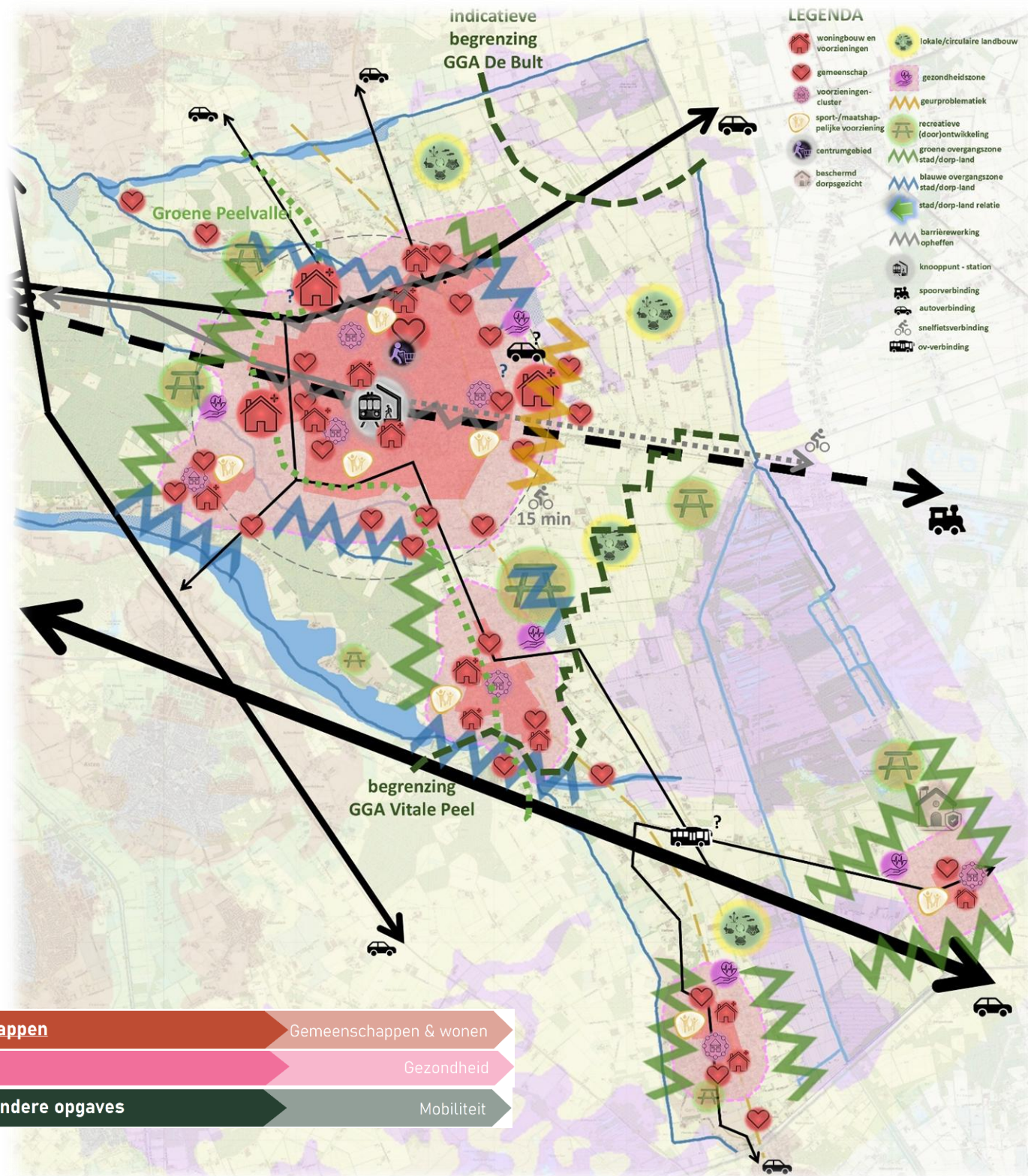
De ontwikkellijn '**Deurne, natuurlijk en beleefbaar**' laat zien dat de natuur en de beekdalen moeten worden hersteld en beschermd. Dit vraagt om brede bufferzones om met name te voldoen aan verplichtingen die voortvloeien uit wet- en regelgeving en de klimaatopgave. Maar ook het terugdringen van de stikstofuitstoot is essentieel. Voor het beoogde natuurherstel zijn verder hogere waterpeilen en het langer vasthouden van gebiedseigen water noodzakelijk. Hiermee wordt niet alleen de verdroging tegengegaan maar wordt ook de hoogveenregeneratie een kans geboden. Tevens wordt met vernatting de kans op onbeheersbare natuurbranden verkleind. Met het oog op biodiversiteit is het versterken van het natuurnetwerk van belang, net als verbindingzones en meer variatie in inrichting en grondgebruik. Toename van de groenblauwe dooradering past in elk toekomstbeeld en past ook bij het vergroenen en klimaatadaptief maken van steden en dorpen.

Maar ook het verhaal van de plek, de verhalen van de mensen die er woonden, werkten en leefden, de cultuur(historie) geven kleur en betekenis aan een gebied. Door deze te betrekken ontstaat er een leefomgeving met een herkenbare identiteit en karakter. Dit draagt bij aan de aantrekkingskracht en is een bewezen magneet voor recreatie en toerisme. Door aantrekkelijke locaties voor dagrecreatie over de gemeente te spreiden en onderling goed te verbinden ontstaat een breed netwerk. Dit zorgt voor een versterkt vestigingsklimaat en draagt bij aan de vitaliteit van onze dorpen en het landelijk gebied.

De aanwijzing van de Deurnese Peel en Mariapeel als Natura2000-gebied en het Rijksbeschermd dorpsgezicht Helenaveen geven duiding aan deze betekenis.

ONTWIKKELLIJN 2

Deurne,
herkenbaar en
verbonden

03. Woningbouwontwikkelingen enten op lokale gemeenschappen

Gemeenschappen & wonen

06. Gezondheid als een vanzelfsprekende parameter

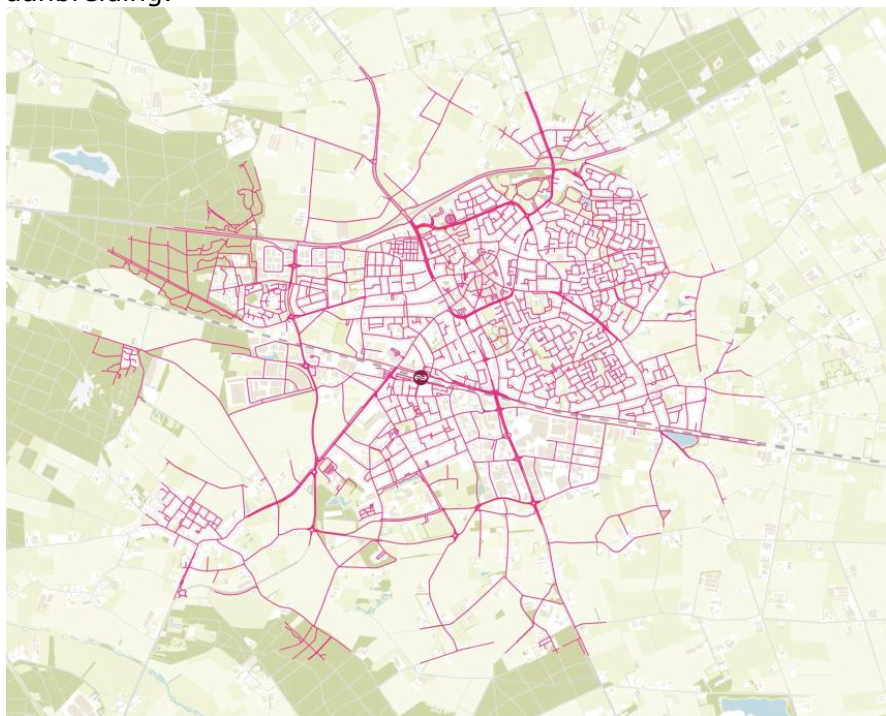
Gezondheid

10. Mobiliteit is geen doel op zichzelf en staat in dienst van andere opgaves

Mobiliteit

Ontwikkellijn 2: Deurne, herkenbaar en verbonden

De economische groei in de Brainportregio leidt tot aanzienlijke druk op woningbouw, mobiliteit en ruimtelijke inrichting. Voor vergroting van de netwerkkracht is binnen de regio's een nieuwe (subregionale) laag in stedelijkheid – tussen stad en dorp – essentieel. Kern Deurne is door zijn snelle verbinding met het openbaar vervoer aangewezen als knoop. Om de netwerkkracht van de regio te vergroten – en om de regio bereikbaar te houden, vormen (H)OV en fiets de mobiliteitsdragers en is de auto infrastructuur aanvullend. Binnen 15 minuten fietsen van het station is de hele kern Deurne en een stukje van Vlierden te bereiken. Dit biedt volop kansen voor inbreiding en aanbreiding.

Figuur 8: 15 minuten fietsen van het station

behouden en versterken van de leefbaarheid en de revitalisering en/of transformatie van de kern. Het biedt kansen om de mismatch op de woningmarkt te herstellen en toekomstgericht te verduurzamen. Op grond van de Regionale Woondeal¹³ bedraagt de groei van de dorpen circa 10-15% tot 2040.

Met de schaa sprong zal het aantal inwoners binnen de gemeente Deurne toenemen met circa 18.000 inwoners tot 2040. Dit is een toename van circa 55%. In totaal telt de gemeente nu circa 33.000 inwoners en circa 14.000 woningen. De gemeente Deurne heeft de ambitie minimaal 1.500 woningen tussen 2022 en 2030 toe te voegen en een extra groei in de periode tot 2040. Het voorlopig uitgangspunt op basis van de regionale afspraken is een groei met nog eens 7.000 woningen (indicatief), dus circa 8500 woningen in de periode 2022-2040. Naast inbreiding op selectieve locaties betekent dit ook een aanbreiding/uitbreiding. Deze verdere verstedelijking wordt ingezet vanuit de gemeenschappen en in goede verbinding met het landschap. De dorps charme wordt gekoesterd. Dit verhoogd de ruimtelijke kwaliteit en recreatieve aantrekkelijkheid.

Door in te zetten op verdichting rondom knoop kern Deurne wordt de plaatswaarde vergroot en het gebruik van het openbaar vervoer gestimuleerd. Kern Deurne groeit dan met ruim 60%. Binnen de kern ligt de urgentie bij versterking van het groenblauwe netwerk, zowel vanuit het oogpunt van ecologie als vanuit klimaatadaptatie, reduceren van de hittestress en recreatie.

Voor de overige dorpskernen wordt in de Ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant¹² uitgegaan van een groei met 10 tot 15% om op een kwalitatieve manier invulling te geven aan brede welvaart, het

¹² [Link](#) naar Ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant Ontwikkelstrategie

¹³ Woondeals zijn afspraken met het Rijk en vormen de basis voor de volkshuisvestelijke opgave, voor meer info: [link](#)

Extra inwoners betekent ook extra voorzieningen. Voldoende draagvermogen (kritische massa) en een juiste balans daarin is essentieel. Dit is nodig om voorzieningen te behouden (intercitystation, buurtbus, supermarkt, basisschool) maar ook om nieuwe voorzieningen toe te kunnen voegen (huisarts opent alleen bij voldoende patiënten). Voor een aantal voorzieningen is nabijheid belangrijk en voor voorzieningen met een meer (sub)regionale functie is bereikbaarheid een belangrijk criterium. Maar ook de juiste sociale cohesie en sociale structuren dragen bij. De huidige dorps- en wijkstructuren binnen de gemeente vormen een goede basis om op door te ontwikkelen en om de voorzieningenstructuur te versterken.

Als gevolg van de verstedelijkingsopgave wordt het ook op de wegen drukker. Deurne kent een sterke ontsluitingsstructuur over de weg via de N270, N279 en A67. Aanvullende maatregelen zijn nodig om Deurne in de toekomst bereikbaar, veilig, leefbaar en gezond te houden. Er wordt ingezet op een brede mobiliteitstransitie waarbij de auto voor de kleine kernen een belangrijk vervoermiddel zal blijven. Door stedelijke ontwikkelingen op goed met het openbaar vervoer te ontsluiten locaties, kunnen de plekken die van de auto afhankelijk zijn ook in de toekomst bereikbaar worden gehouden. Het wenselijk om de verkeersintensiteiten op de centrumring in kern Deurne verder omlaag te brengen. Dit ook in relatie tot de Binderendreef waar ten aanzien van verkeersintensiteiten sprake is van een aandachtspunt. Maar ook is aandacht nodig voor mobiliteitskeuzes en het verkeersgedrag. Het fietsnetwerk moet worden uitgebreid, waardoor een netwerk ontstaat – ook tussen de kernen – voor alternatieven voor de auto. Extra aandachtspunt is het wegnemen van de barrièrewerking van het spoor.

Ook wordt ingezet op de stad/dorp-landverbindingen. Om te voorkomen dat overgangszones tussen de bestaande kernen en het buitengebied volledig dichtslibben met kleine uitbreidingen die samenhang missen, is een goede verbinding nodig. Dit zorgt voor een integrale invulling van belangrijke thema's als biodiversiteit, het klimaat en het landschap. Bestaande historische, landschappelijke en ruimtelijke structuren en verbindingen worden gekoesterd en uitgebouwd. Dit betekent dat enerzijds kiezen voor het versterken van de beleefbaarheid en toegankelijkheid en anderzijds het aanscherpen van het contrast en de wisselwerking tussen bebouwde en onbebouwde kwaliteit.

Een gezonde leefomgeving en aantrekkelijke landschappen dragen in belangrijke mate bij aan het welbevinden van onze inwoners en onze bezoekers. Daarom is het van belang om ruimte te geven aan en gezond gedrag te stimuleren in een gezonde leefomgeving. Maar ook is het om tot een betere balans met de (natuurlijke) omgeving te komen van belang om scherpe keuzes te maken waar welke functies zoals wonen en werken mogen komen.

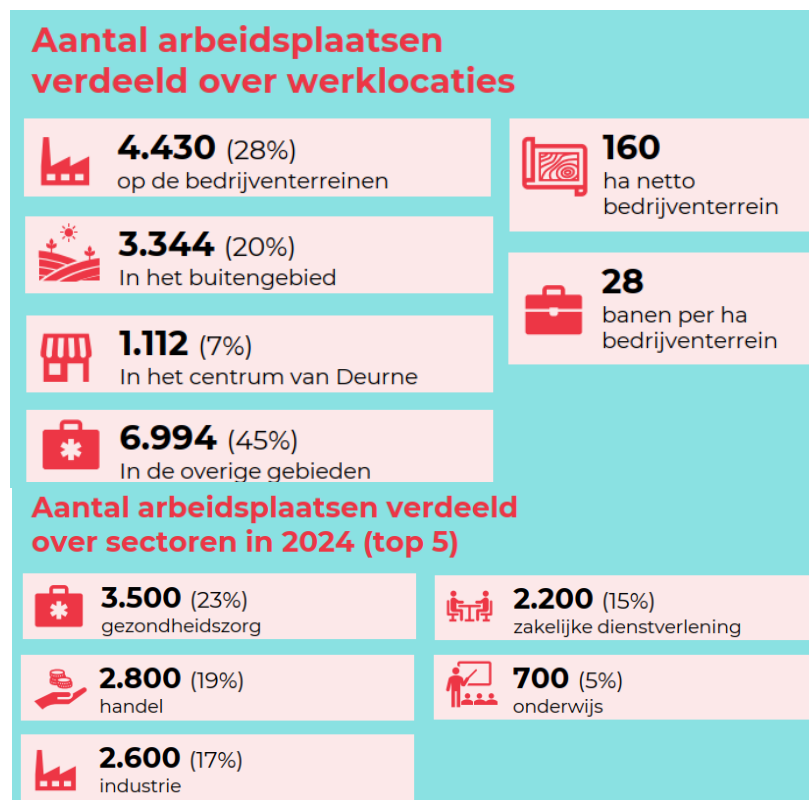
De ontwikkelijn '**Deurne, herkenbaar en verbonden**' ziet dus op de leefbaarheid en sociale cohesie tussen de inwoners. Een aantrekkelijk, veilige en gezonde leefomgeving waarin mensen zich thuis voelen bepaald de richting in deze ontwikkelijn.

Ontwikkellijn 3: Deurne, dynamisch en ondernemersgezin

De gemeente Deurne kent een woon-werkbalans van 0,84 banen per persoon van de beroepsbevolking¹⁴. Deurne is daarmee nadrukkelijk een woon-werkgemeente. Inwoners werken in de eigen gemeente maar ook in de omliggende gemeenten. Om de woon-werkbalans te behouden en eventueel nog te versterken, moet het bouwen van woningen gepaard gaan met het toevoegen van voldoende werkplekken. De ruimte is echter beperkt en kostbaar. Door de juiste (economische) functie op de juiste plek ontstaat een gebalanceerd aanbod. Een mix van functies voorkomt monotone woonmilieus en draagt, doordat er zowel overdag als in de avond activiteit is, bij aan een prettigere leefomgeving. De economische dynamiek van Deurne blijft daarmee in stand en er ontstaat niet meer druk op de infrastructuur door een toename van woon-werkverkeer.

Kern Deurne geldt als centrumgemeente in het hart van de Peel. Toenemende mobiliteit en online winkelen zet de bovenlokale verzorgingsfunctie onder druk. Het duidelijk innemen van de positie als stedelijke woon-werkgemeente sluit aan bij de erkenning van kern Deurne als subregionale knoop. Dit betekent dat de economie in balans moet meegroeien met de woningvoorraad. Deze groeiambities hebben impact en vragen om een sterk onderling ecosysteem binnen de regio en het bekennen van kleur met een herkenbaar profiel. Daarbij draagt de ontwikkeling van talent en het blijvend binden, met een (beroeps)onderwijssysteem dat aansluit bij het pionieren tussen Brainport en Greenport, bij aan een sterke (lokale) economie.

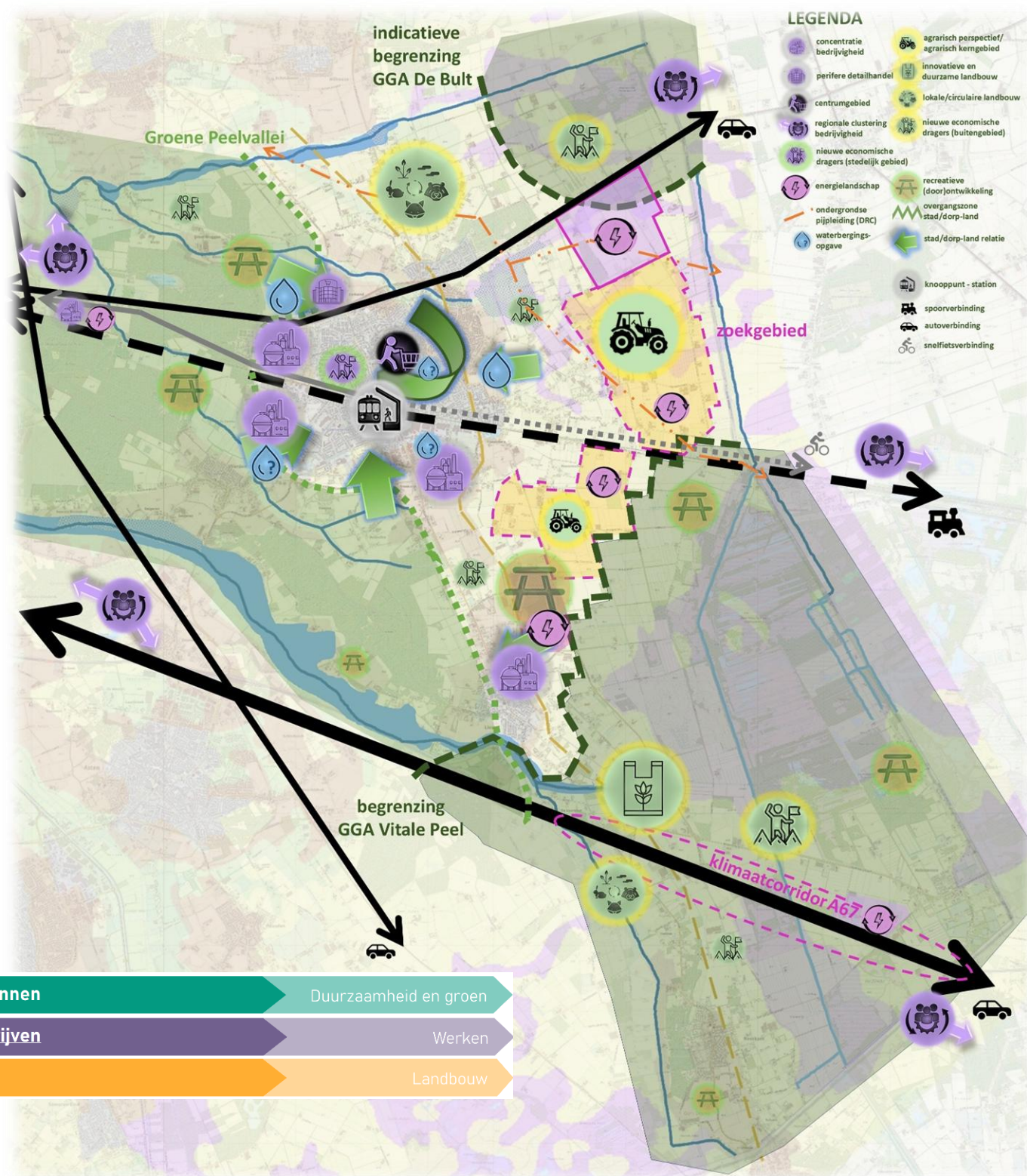
In de afgelopen 10 jaar is het aantal veehouderijen fors gedaald terwijl dienstverlening in de agrarisch sector juist is gestegen. Het buitengebied wordt economisch diverser. In delen van het buitengebied groeien sectoren als zakelijke dienstverlening, onderwijs (kinderopvang en speciaal onderwijs), recreatie, grond, bouw en agrarisch aanverwante industrie. Het buitengebied vormt zo een kraamkamer voor ondernemerschap. Experimenteren en innoveren moet daar, nog meer dan nu, onderdeel van uitmaken. De transitie van dit buitengebied vraagt daarom om nieuw perspectief en ruimte voor andere verdienmodellen zoals circulaire landbouw, productie van vezelmaterialen, meervoudig ruimtegebruik en verbreding van de activiteiten.

Figuur 9: Gegevens uit Economische profiel, bureau Ginder, januari 2025

¹⁴ [Link](#) naar 'Economisch profiel', opgesteld door Ginder, januari 2025

ONTWIKKELLIJN 3 **Deurne, dynamisch en ondernemersgezind**

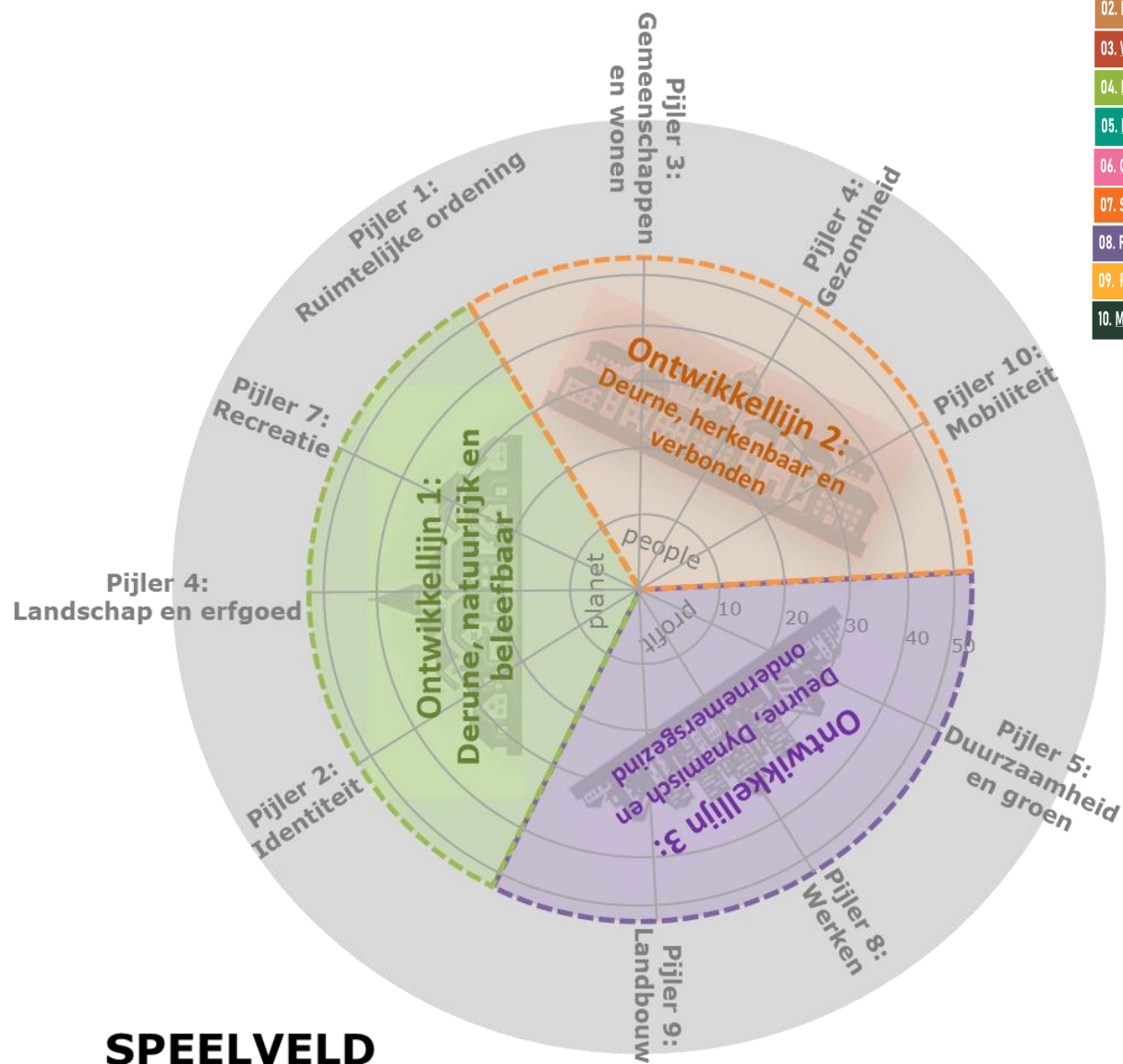

05. Duurzaamheid en vergroening als onderdeel van alle plannen	Duurzaamheid en groen
08. Regionale samenwerking versterkt synergie tussen bedrijven	Werken
09. Perspectief bieden voor het agrarisch gebied	Landbouw

Richting 2050 zal het energiegebruik aanzienlijk veranderen. Het energiegebruik zal onder andere veranderen als gevolg van elektrisch rijden, het op grote schaal beschikbaar komen van groene waterstof en groen gas. Steeds meer bedrijven en woningen zullen gebruik gaan maken van warmtepompen en airco's om te voorzien in hun verwarming- en koelbehoeften. Ook zal er nieuwbouw van woningen en bedrijventerreinen plaatsvinden in Deurne, die aardgasvrij opgeleverd worden. Elektriciteit zal een steeds grotere rol innemen binnen het energiegebruik van Deurne en naar verwachting de belangrijkste vorm van energievoorziening worden. De gemeente Deurne wil in 2050 energieneutraal zijn¹⁵. Om het groene buitengebied zoveel mogelijk te sparen wordt vol ingezet op het besparen van energie, het stimuleren van zon op dak en de realisatie van de 'No Regret' maatregelen, zoals zonnepanelen op bedrijfsdaken en op restructies in stedelijk gebied. De kansen op het gebied van energie zullen daarom veelal kleinschalig zijn.

De ontwikkelingslijn '**Deurne, dynamisch en ondernemersgezind**' geeft invulling aan een lokale en veerkrachtige economie die onze maatschappelijke en omgevingsambities ondersteunt.

¹⁵ [Link](#) naar Energievisie Deurne 2030 zoals vastgesteld door de gemeenteraad op 26 september 2023

Figuur 10: Het speelveld voor de Omgevingsvisie Deurne 2050

3.5 Het speelveld voor de omgevingsvisie

De ontwikkelijnen gelden naast elkaar maar ook in samenhang tot elkaar. Alle drie de ontwikkelijnen zijn relevant voor de toekomst van de gemeente Deurne. Om alle ruimtelijke opgaven te realiseren moeten er binnen de ontwikkelijnen keuzes worden gemaakt. De keuzes die nodig zijn gaan over prioriteiten, over wat er van een gemeente mag worden verwacht (rol en organisatie) maar ook waar belanghebbenden, inwoners en andere partners aan kunnen bijdragen. In de vorige paragraaf is voor iedere ontwikkelijn een toekomstbeeld geschetst. Deze toekomstbeelden zijn voorstelbaar en relevant maar zullen naar alle waarschijnlijkheid nooit precies uitkomen. Wel bevatten ze elementen die door de jaren heen als gevolg van actualiteiten ook weer kunnen verschuiven.

Om te komen tot een omgevingsvisie met als stip op de horizon het (kaart)beeld voor Deurne in 2050 is de volgende stap het verbinden en trechteren van de ontwikkelijnen met de bijbehorende pijlers. De drie ontwikkelijnen gelden immers in samenhang tot elkaar. Hiervoor wordt het 'speelveld' verkend. Het speelveld is het hulpmiddel om van een sectoraal naar een integraal vergezicht voor Deurne in 2050 te komen. Het speelveld bestaat uit de drie ontwikkelijnen met voor iedere ontwikkelijn de meest relevante pijlers (zie figuur 10). Voor de tien pijlers is een schaalverdeling aangebracht van 0 naar 50 (minder naar meer relevant), waarbij 0 het uiterste van minst relevant beslaat en 50 het uiterste van meest relevant (zie grijze cirkels in figuur 10). Door aan de hand van de pijlers binnen de drie ontwikkelijnen prioriteiten te stellen en keuzes te maken worden accenten gelegd en positie bepaald. Deze positie ten aanzien van ieder van de tien pijlers wordt daarmee visueel zichtbaar met een 'score' binnen het speelveld. Door vervolgens de verschillende punten te verbinden worden de ontwikkelijnen getrechterd tot een voorstelbaar vergezicht voor Deurne in 2050.

Het speelveld is een instrument om in een volgende stap (na vaststelling van het koersdocument) met een omgevingseffectrapportage (zie paragraaf 4.2) de effecten van te maken keuzes in beeld te brengen en te bespreken. Dit als hulpmiddel om na te denken over de toekomst van onze gemeente en de keuzes die gemaakt moeten gaan worden. Om deze vervolgens dan vast te leggen in de omgevingsvisie. Eventueel kan het speelveld daarbij nog verder verfijnd worden met andere indicatoren.

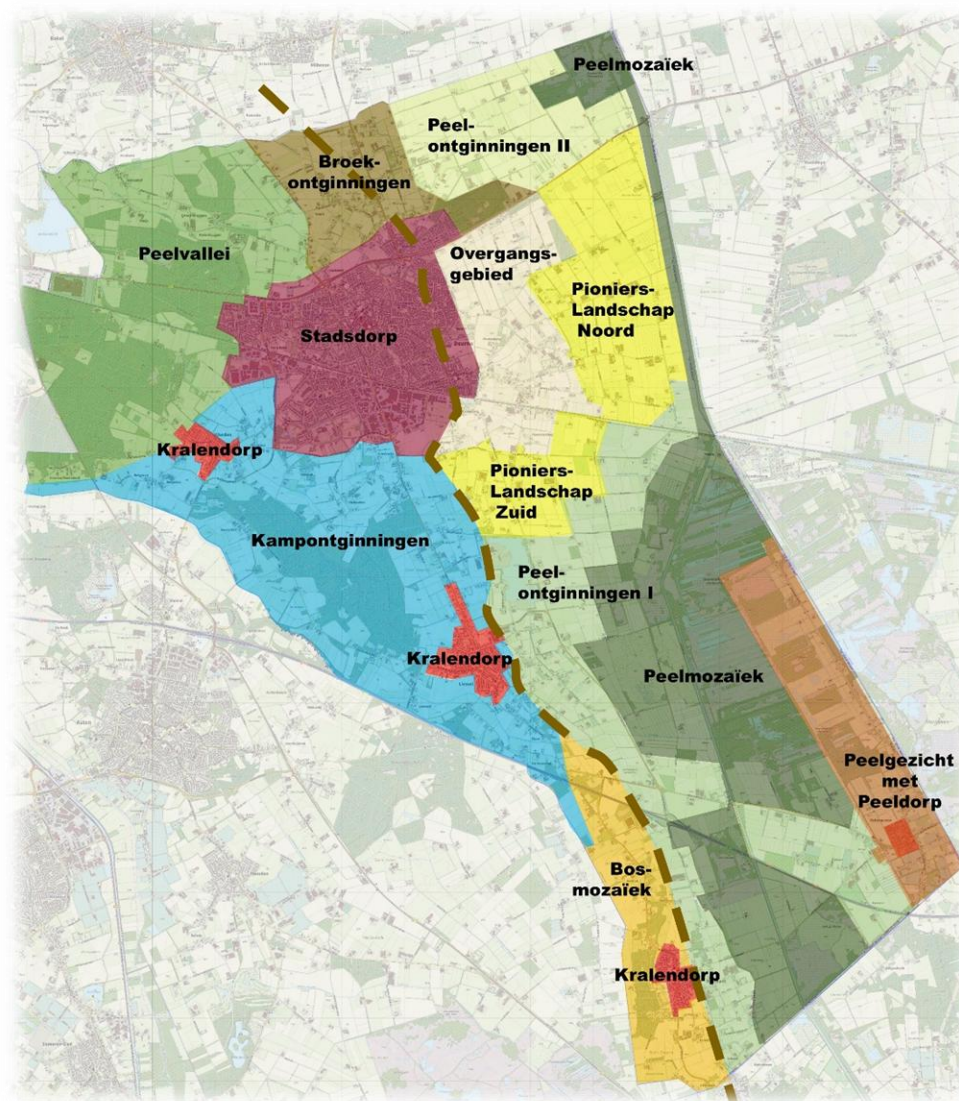
In bijlage 1 is een doorkijk gemaakt hoe het instrument van het speelveld ingezet kan worden. Aan de hand van een vingeroefening met prioriteitstelling binnen de pijlers en de verschillende ontwikkelijnen is een voorbeeld van een vergezicht van Deurne richting 2050 opgenomen. Dit voorbeeld is figuratief. In het vervolgproces richting omgevingsvisie wordt zo'n vergezicht in samenspraak met de gemeenteraad opgetekend en kan het vervolgens ook nog tot een verder detailniveau uitgewerkt worden. Ook vanuit een gebiedsgerichte benadering (zie paragraaf 3.6), vertrekkende vanuit de gebiedseigen kenmerkeng, geldt dat ieder deelgebied door eigen accenten en prioriteiten een specifiek eigen vergezicht kan hebben. Het vergezicht voor de gehele gemeente Deurne wordt vervolgens dan gevormd door de grootste gemene deler van ieder van de vergezichten zoals opgesteld voor de specifieke deelgebieden.

3.6 Een gebiedsgerichte benadering

In het (recente) verleden werden ruimtelijke beleidskeuzes vooral generiek, voor het gehele grondgebied, gemaakt. Daarbij werd dus geen rekening gehouden met de afzonderlijke gebiedskenmerken. Sommige landschappen lenen zich door bepaalde kenmerken echter beter voor specifieke ontwikkelingen en functies dan andere. Als basis voor de omgevingsvisie Deurne wordt het grondgebied van Deurne opgedeeld in 12 samenhangende gebieden. Deze gebieden zijn samengesteld op basis van de eigenschappen van de ondergrond en de verschijningsvorm van de bovengrond. Elk gebied heeft een eigen ontstaansgeschiedenis, een ontwikkeling van het landschap en een ontwikkelingsrichting.

In bijlage 2 bij dit koersdocument wordt per deelgebied een korte beschrijving gegeven van het gebied, de karakteristiek (kwaliteiten) en landgebruik¹⁶, de strategische doelen en bedreigingen. Ook wordt voor ieder deelgebied een koppeling gemaakt met voor dat specifieke gebied de meest relevante pijlers. Deze geven richting om in de omgevingsvisie integrale ruimtelijke keuzes te maken en te komen tot gebiedsspecifieke kansen.

De begrenzing van de deelgebieden is niet hard. De grenzen markeren een zachte overgang van het ene naar het andere deelgebied. Doelen, ambities en keuzes die in deze overgangszone gemaakt worden zijn fluïde en kunnen in elkaar overlopen.

Figuur 11: Gebiedsindeling

¹⁶ Voor uitgebreidere achtergrondinformatie over het buitengebied, waaronder het landgebruik, zie [RIB-MV-2413](#)

4 Het vervolg

4.1 De doorvertaling naar een omgevingsvisie

In de omgevingsvisie komen de Deurnese waarden en opgaven samen, wat leidt tot een visie met daarin strategische keuzes in de fysieke leefomgeving. In dit koersdocument zijn de ambities en doelen voor een groot deel op kaart gezet met ontwikkellijnen en een gebiedsgerichte uitwerking. De omgevingsvisie en de keuzes die daarin gemaakt worden, vormen de basis voor het bredere ruimtelijke beleid van de gemeente. Ruimtelijk is daarin breder gedefinieerd dan voor inwerkingtreding van de Omgevingswet. Het gaat niet alleen om de fysieke ruimte, maar ook thema's als gezondheid en leefbaarheid spelen een belangrijke rol.

Vooruitlopend op de brede omgevingsvisie zijn op ruimtelijke thema's recent visies opgesteld. De hoofdlijnen uit deze visies vormen de basis voor de doelen in dit koersdocument. Het betreft:

- [Erfgoedvisie 2021-2028 gemeente Deurne](#), vastgesteld door de gemeenteraad op 6 juli 2021
- [Energievisie Deurne 2030](#), vastgesteld door de gemeenteraad op 26 september 2023
- [Woon-welzijn-zorgvisie 2024-2040](#), vastgesteld door de gemeenteraad op 10 december 2024
- [Groenbeleids- en structuurplan](#), vastgesteld door de gemeenteraad op 10 december 2024
- [Gemeentelijk Verkeers- en vervoersplan \(GVVP\) Deurne](#), vastgesteld door de gemeenteraad op 10 december 2024

Voor de thematische keuzes, bijvoorbeeld gezondheid, geldt dat deze op het niveau van de omgevingsvisie niet alleen ruimtelijk (naar kaartbeeld) kunnen worden vertaald. Dit betekent niet dat deze onderwerpen minder belangrijk zijn, maar de visie is voor deze onderwerpen beschrijvend van aard, en biedt inspiratie en kader voor een verdere uitwerking.

Relatie met beleidsontwikkeling gezondheid

Een van de kernopgaven uit het raadsprogramma is 'Een Gezonder Deurne'. Hierbij is een beleidsontwikkelproces gestart om te komen tot een samenhangend, gedragen en breed gezondheidsbeleid dat de reikwijdte van alle thema's in het maatschappelijk domein bestrijkt. De gezondheidsvisie de basis voor de 'opvolger' van het vigerende beleidsplan Sociaal Domein 2018-2021. Hiermee gaan we de komende jaren verder vormgeven aan de transformatie: van zorg naar preventie en van medische naar maatschappelijke oplossingen voor grote opgaven. Daarom heeft de gezondheidsvisie belangrijke raakvlakken, zowel in synergie als in spanningsveld, met de omgevingsvisie. Gezamenlijk vormen zij de uitwerking van onze Toekomstvisie en geven zij richting aan het onderliggende lokale beleid.

De [gezondheidsvisie 'Samen op weg naar een gezond Deurne'](#) is op 2 juli 2024 door de gemeenteraad vastgesteld.

Figuur 12: Beleidshuis gemeente Deurne

4.2 Omgevingseffectrapportage

De omgevingsvisie legt een basis voor projecten in de fysieke leefomgeving, die mede vanuit deze visie zullen worden uitgevoerd. Ze vormt daarmee een kader voor toekomstige activiteiten, die belangrijke gevolgen met zich mee kunnen brengen voor het milieu en voor de omgeving. Op grond van de Wet Milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage dient voor de omgevingsvisie van Deurne een planm.e.r.-procedure te worden doorlopen.

Met een milieueffectrapport worden de milieugevolgen van de voorgenomen activiteiten en reële varianten systematisch, transparant en objectief in beeld gebracht. Ook worden de maatregelen beschreven om negatieve gevolgen op het milieu of voor de leefomgeving te voorkomen of te beperken.

Vanwege de verbrede scope van de Omgevingswet, en om de integrale benadering zichtbaar te maken, wordt de term omgevingseffectrapportage gebruikt. Daarbij gaat het niet alleen om milieueffecten, maar ook om sociale en economische effecten. Het doel is om, voorafgaand aan de besluitvorming, alle relevante informatie breed en integraal in beeld te brengen en zo volwaardig mee te wegen bij de te maken keuzes.

4.3 De doorwerking

Bij het toetsen van concretere ontwikkelingen aan de omgevingsvisie kan het behouden van de Deurnese waarden op gespannen voet staan met de opgaven en koers. Het leidende principe is dat initiatieven en projecten geen afbreuk mogen doen aan de Deurnese waarden van de gemeente als geheel. Een kleine plaatselijke afname van een of meerdere waarden kan verdedigbaar zijn, als hiermee een groter gemeenschappelijk belang is gediend. Deze afweging is situationeel en zal dus per geval moeten worden gemotiveerd.

Het zoeken naar de juiste balans is een continu proces en daarvoor is meer nodig dan alleen een omgevingsvisie. Daarom wordt verder gekeken:

- Hoe komen we tot een gewenste ontwikkeling?
- Wie staan daarvoor aan de basis?
- Hoe wordt de kwaliteit van de fysieke leefomgeving minimaal behouden en waar mogelijk versterkt?

De Omgevingswet biedt verschillende instrumenten om uitvoering aan de omgevingsvisie te geven.

Sturingsfilosofie

Voor de juiste inzet van de instrumenten is het van belang stil te staan bij de rol die we als gemeente hierin willen en kunnen vervullen, de zogeheten 'sturingsfilosofie'. Daarvoor is de sturingsstijl, de rol die de gemeente kiest (uitvoeren, reguleren, samenwerken of ondersteunen) van belang.

Als algemeen uitgangspunt voor de sturingsfilosofie wordt genomen dat de gemeente ruimte biedt aan de samenleving om eigenaarschap en invulling te geven aan de fysieke leefomgeving. De rolverdeling tussen gemeente en samenleving is wisselend. Per onderwerp, project of initiatief wordt naar de meest geschikte vorm gezocht.

Programma's

Voor de uitvoering op korte en middellange termijn is het nodig om programma's op te stellen. Dit kan zowel huidig beleid zijn maar ook nieuwe programma's die aansluiten bij de omgevingsvisie. Op basis van artikel 3.5 van de Omgevingswet bevat een programma voor één of meer onderdelen van de fysieke leefomgeving:

- een uitwerking van het te voeren beleid voor de ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming of het behoud daarvan;
- maatregelen om aan een of meer omgevingswaarden te voldoen en / of een of meer andere doelstellingen voor de fysieke leefomgeving te bereiken.

In aanvulling op de wettelijke vereisten worden de volgende uitgangspunten gehanteerd voor nieuwe programma's:

- een programma moet passen binnen de omgevingsvisie. Dit betekent dat een programma betrekking heeft op de opgaven/beleidsdoelen van de omgevingsvisie en rekening houdt met de Deurnese waarden;
- een programma kan gericht zijn op een bepaald onderwerp of gebied, maar moet wel bijdragen aan de onderlinge afstemming tussen die onderwerpen of gebieden.
- een programma biedt een opening aan de samenleving, andere overheden en marktpartijen om bij te dragen aan de doelen van het programma;
- in een programma worden de doelen waar mogelijk gekwantificeerd ten behoeve van monitoring. Ook de mogelijke toepassing van zogenoemde omgevingswaarden (voor het objectief en meetbaar vaststellen van de omgevingskwaliteit in relatie tot gezondheid) zal hierbij worden onderzocht.

Bij programma's kan gedacht worden aan:

PROGRAMMA'S				
Thema	Gebied	Project	Omgevingswaarde	Aanpak
Detailhandel	Centrum	Uitvoeringsprogramma	Geur	NSL
Wonen	Buitengebied	voor een	Geluid	PAS
Omgevingskwaliteit	Woongebied	Concreet project	Gezondheid	Etc.
Landschap	NatuurNetwerk		Etc.	
Etc,	Etc,			

Omgevingsplan

Het omgevingsplan vervangt straks de huidige bestemmingsplannen en lokale verordening(en) over de fysieke leefomgeving en bevat samen met de waterschapsverordening van het waterschap alle regels voor de fysieke leefomgeving op lokaal niveau. Het omgevingsplan geeft invulling aan de keuzes en doelen uit de omgevingsvisie, met name voor de onderwerpen waar de gemeente een regulerende rol heeft.

Het omgevingsplan kan ook faciliterend zijn, door juist meer ruimte te bieden om gewenste ontwikkelingen zoals beschreven in de omgevingsvisie of een programma te stimuleren. Bij het opstellen van het omgevingsplan moet de gemeente rekening houden met de keuzes en doelen uit de omgevingsvisie.

Ook de nadere uitwerking in programma's kan leiden tot regels in het omgevingsplan.

Omgevingsvergunning

Een omgevingsvergunning onder de Wabo bundelde al de vergunningen uit bouw, milieu, cultuurhistorie en ruimtelijke ordening. Met de Omgevingswet zijn vergunningen uit de domeinen water, ontgrondingen, rijkswaterstaatwerken, het spoor, de luchtvaart, archeologie en monumenten daar bijgevoegd. Ook vergunningen rond beschermde gebieden en soorten en een aantal vergunningstelsels uit lokale verordeningen zijn toegevoegd.

Een initiatiefnemer bepaalt zelf voor welke activiteiten hij wanneer een vergunning vraagt. Daarbij kan de aanvrager voor meerdere vergunningplichtige activiteiten tegelijk één aanvraag indienen of dit gefaseerd doen. Er geldt geen 'vereisten van onlosmakelijke samenhang'. De aanvrager is zelf verantwoordelijk voor het op het juiste moment aanvragen van de juiste vergunning.

4.4 Kostenverhaal

De basis voor het verhalen van kosten wordt gevormd door de Nota Kostenverhaal. De Nota Kostenverhaal is onderdeel van het gemeentelijk omgevingsbeleid. Na vaststelling van de omgevingsvisie wordt de Nota Kostenverhaal vastgesteld. In deze nota wordt omgevingsbeleid beschreven en wordt het kostenverhaal toegelicht, als instrument van het grondbeleid, dat bijdraagt aan het realiseren van de doelstellingen van het beleid. De Nota Kostenverhaal geeft inzicht in de projectenlijst – gebaseerd op de omgevingsprogramma's – en wordt periodiek geactualiseerd op basis van de meest actuele inzichten en ontwikkelingen.

De omgevingsprogramma's, projecten en fysieke maatregelen kunnen worden onderverdeeld in drie categorieën investering en kosten:

Gebiedseigen kosten

Gebiedseigen kosten zijn kosten die worden gemaakt ten gunste van één ontwikkeling. In de praktijk is vaak de relatie tussen kosten en opbrengsten gemakkelijk te herleiden. Deze kosten worden veelal gemaakt door de initiatiefnemer(s). Als de kosten worden gemaakt door de gemeente, dan zijn deze tot het daarvoor gestelde maximum te verhalen met een anterieure overeenkomst, dan wel een kostenverhaalsbeschikking.

Bovenwijkse voorzieningen

Bovenwijkse voorzieningen – zijn net als gebiedseigen kosten – toerekenbaar aan het kostenverhaalsgebied. Hier vindt echter wel de afweging plaats op basis van de criteria profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit. Dit betekent dat de kosten worden toegerekend als ze proportioneel zijn en in verhouding staan tot het profijt dat het kostenverhaalsgebied heeft van de fysieke maatregel.

Bovenplanse kosten

De Financiële Bijdrage Ruimtelijke Ontwikkelingen zijn kosten die in de Wro benoemd zijn. Met intreding van de Omgevingswet en Aanvullingswet Grondeigendom worden deze kosten geïntegreerd in 'Financiële bijdrage ruimtelijk ontwikkeling'. Deze financiële bijdrage heeft betrekking op de kwaliteit van de fysieke leefomgeving en wordt verhaald als:

- De functionele samenhang tussen de fysieke maatregel en de beoogde ontwikkeling is aangetoond.
- De bekostiging van de fysieke maatregel niet anderszins is verzekerd.
- De meerwaardecreatie van de beoogde ontwikkeling het toelaat om de kosten te verhalen.

De functionele samenhang tussen fysieke maatregel en beoogde ontwikkeling/ambitie moet worden onderbouwd in de omgevingsvisie en/of de omgevingsprogramma's.

Na vaststelling van de omgevingsvisie en bijbehorende programma's wordt de Nota Kostenverhaal geactualiseerd naar de actuele inzichten en ontwikkelingen in de gemeente. In deze Nota wordt dan ook de verdeelsleutel van de desbetreffende maatregelen in relatie tot de beoogde ontwikkelingen onderbouwd.

5 Begrippen- en bronnenlijst

A. Begrippen

1. Ambitie: het streven naar een bepaald doel
2. (Beleids)doel: (beleids)resultaat; de gewenste uitkomst; een te bereiken effect
3. Deurnese barcode: hulpmiddel voor een eerste indicatie van het totale programma bij toevoeging van een grote hoeveelheid woningen
4. Deurnese pijler: principe om richting te geven aan de ruimtelijke inrichting van Deurne
5. Deurnes model: overkoepelde naam voor de Deurnese barcode en het Rad voor de Deurnese leefomgeving samen
6. Deurnese waarde: breed gedeelde unieke waarde voor Deurne die gekoesterd moet worden
7. Ontwikkellijn: houvast bij het toetsen van ontwikkelingen en initiatieven in een gebied
8. Rad voor de Deurnese leefomgeving: beoordelingskader van de kwaliteiten van de Deurnese leefomgeving onderverdeeld in sociaal-cultureel, ecologisch en economisch kapitaal

B. Belangrijkste bronnen

Landelijke bronnen

1. [Nationale omgevingsvisie](#) – 11 september 2021

Provinciale bronnen

2. [Omgevingsvisie Noord-Brabant](#), december 2018
3. [Ontwikkelperspectief Stedelijk Brabant](#), 26 oktober 2023

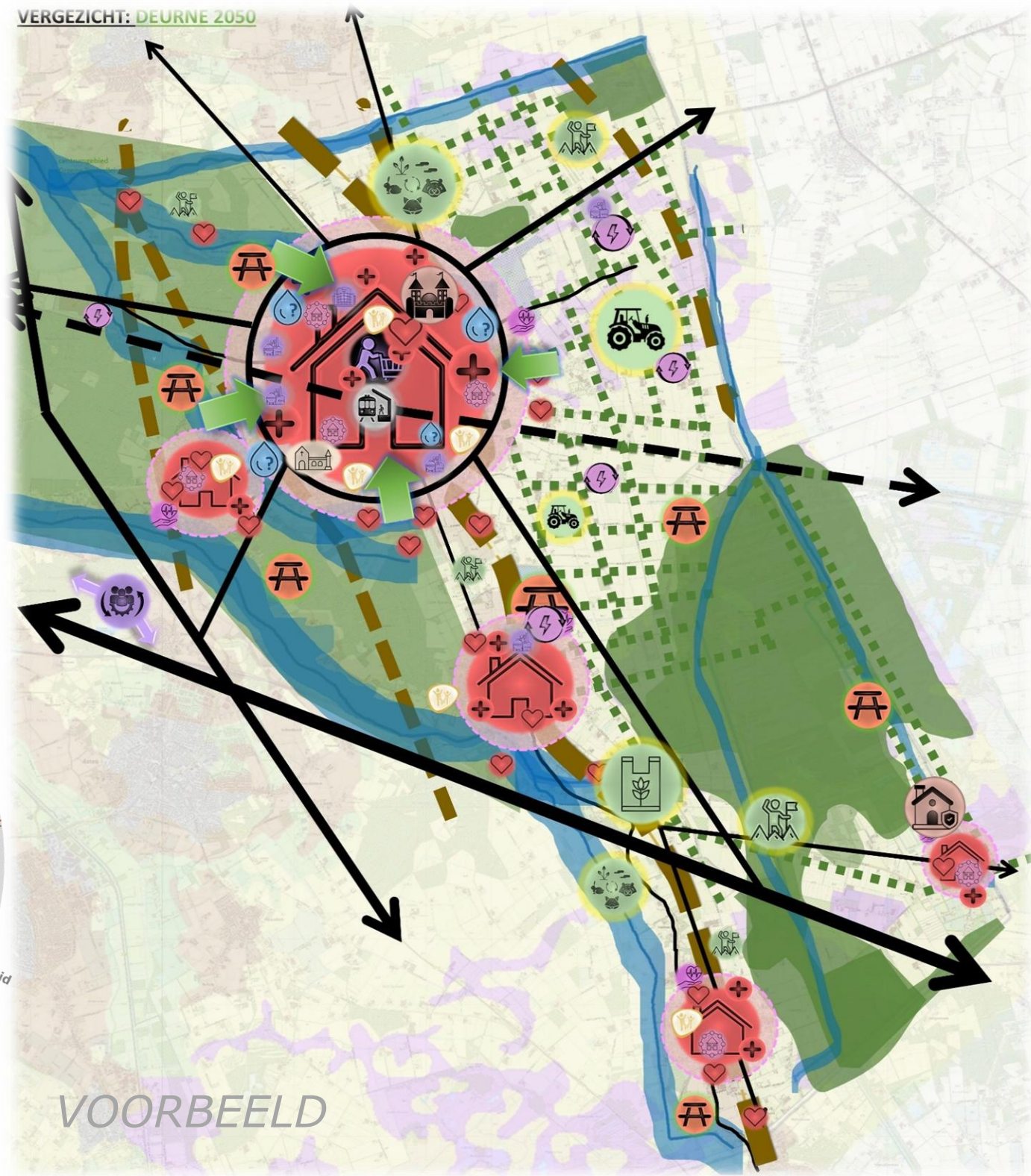
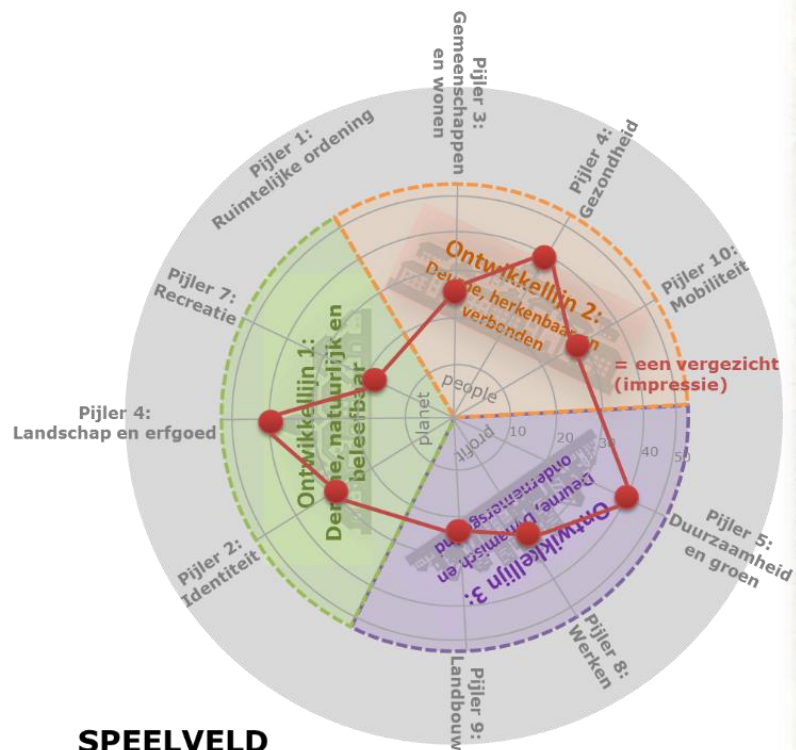
Regionale bronnen

4. [Ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant](#), BMC en Dona Stedenbouw en Studio Bereikbaar, 13 juli 2023
5. [Ontwikkelperspectief 2050 NOVEX De Peel](#), Flux en Royal HaskoningDHV, februari 2024
6. [Landschapsontwikkelpplan De Peel](#), Grondmij en Bureau Praedium, juli 2007
7. [Ruimtelijk afwegingskader De Peel](#), Must, 5 februari 2021

Gemeentelijke bronnen

8. [Erfgoedvisie 2021-2028 gemeente Deurne](#), vastgesteld door de gemeenteraad op 6 juli 2021
9. [Energievisie Deurne 2030](#), vastgesteld door de gemeenteraad op 26 september 2023
10. [Woon-welzijn-zorgvisie 2024-2040](#), vastgesteld door de gemeenteraad op 10 december 2024
11. [Groenbeleids- en structuurplan](#), vastgesteld door de gemeenteraad op 10 december 2024
12. [Gemeentelijk Verkeers- en vervoersplan \(GVVP\) Deurne](#), vastgesteld door de gemeenteraad op 10 december 2024
13. [Poster achtergrondinformatie buitengebied Deurne](#), bij RIB-MV-1643, 30 oktober 2024

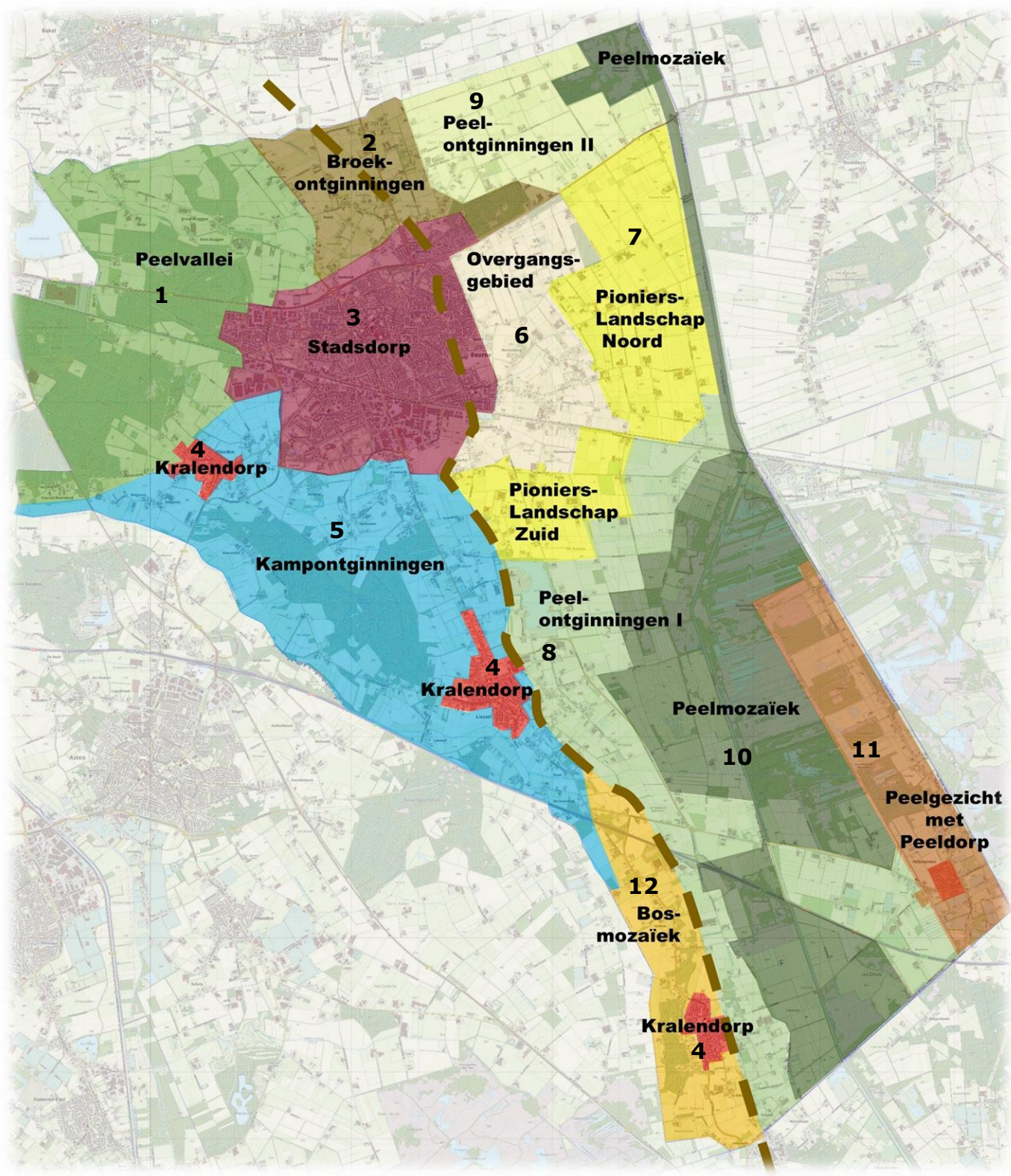
Bijlage 1: Vingeroefening vergezicht Deurne 2050 figuratief

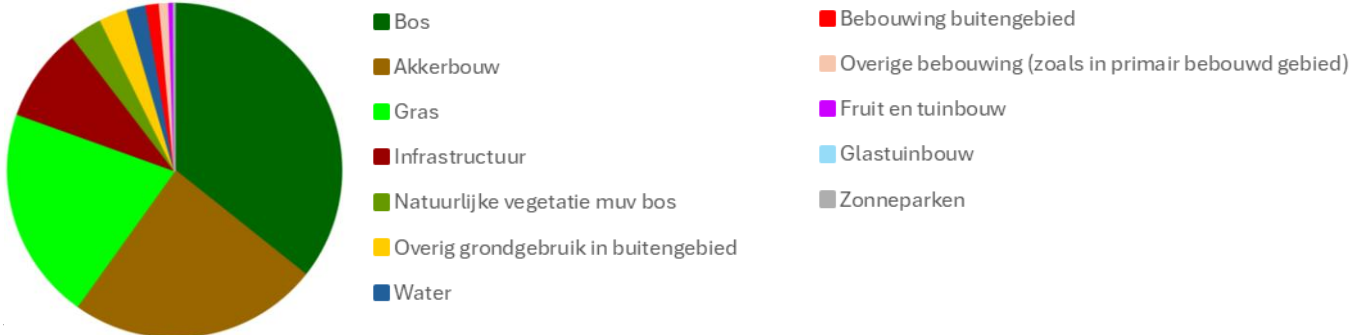

Bijlage 2: De deelgebieden

Voor de ruimtelijke vertaling van de ambities, doelen en de pijlers worden de volgende deelgebieden onderscheiden:

1. De Peelvallei (omgeving Zandbos en Biesdeel)
2. De Broekontginningen (omgeving Voort, Biesheuvel)
3. Het Stadsdorp (de kern Deurne)
4. De Kralendorpen (de kernen Vlierden, Liessel en Neerkant)
5. De Kampontginningen (omgeving Liesselse bossen en dal Astense Aa)
6. Het Overgangsgebied (omgeving Het Riet, Hanenberg, Merlenberg)
7. Het Pionierslandschap (glastuinbouwgebied en Primag)
8. De Peelontginningen I (omgeving De Brink, Leising, 't Molentje, 't Zinkske)
9. De Peelontginningen II (omgeving Kwadestaartweg)
10. De Peelmozaïek (de Peelvenen en De Bult)
11. Het Peelgezicht met Peeldorp (het beschermd dorpsgezicht met de kern Helenaveen)
12. Het Bosmozaïek (omgeving Heitrak en Schelm)

	1. DE PEELVALLEI (omgeving Zandbos en Biesdeel) Gevarieerd gebied met voormalige productiebossen (Zandbos en Vlierdense bossen) en het beekdal van de Vlier. Plaatselijk komen nog heide- en stuifzandresten voor. In De Bikke Is bevindt zich een Jeneverbesstruweel. Het Buntven betreft een uitgestoven laagte waarin water blijft staan. Bebouwing is gegroepeerd in kleine gehuchten, wisselend in linten en clusters.
Karakteristiek	➤ Open versus gesloten landschappen, beekdalen, laanstructuren, bossen ➤ Microreliëf ➤ Bebouwingslinten en clusters ➤ Grote variatie in verschijning en functie ➤ Grote bebouwingsconcentratie aanwezig (industrie – recreatief)
Landgebruik	
Strategische doelen	➤ Natuur, cultuur en erfgoed als basis ➤ Behoud en versterking landschapskarakteristiek ➤ Afwisseling en variatie in gebruik en functie ➤ Versterken stad-land verbinding (specifiek: stadsdorp en kralendorp Vlierden met landschap en natuur in deelgebied Peelvallei)
Bedreigingen	➤ Aanwezigheid en ontwikkeling industrie versus recreatie ➤ Draagkracht van het gebied in brede zin en meer specifiek de infrastructuur

DE PEELVALLEI

MEEST RELEVANTE PIJLERS

04. Landschap en erfgoed als leidraad voor ontwikkeling

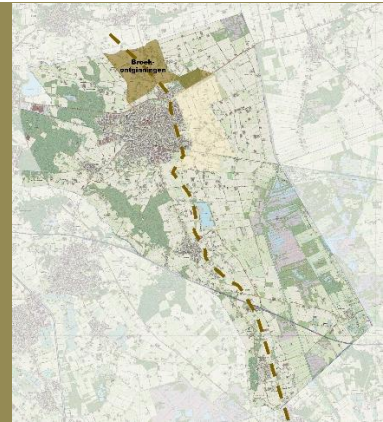
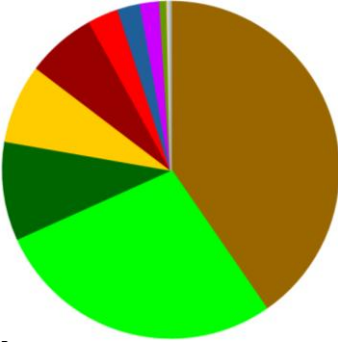
Landschap & erfgoed

- › Landschap en erfgoed als tegenhanger en robuust kader voor ontwikkelingen rondom wonen en werken.
- › Erkenning van een uniek spectrum aan cultuurlandschappen en de gelaagdheid van het erfgoed laten spreken.
- › Het narratief van het landschap en erfgoed ontwikkelen als onderlegger voor een gedifferentieerd ruimtelijke ordening.
- › Sturingsmechanisme* ontwikkelen om de kwaliteit, (be)leefbaarheid en leesbaarheid van het landschap proactief te borgen, te versterken en verrommeling te voorkomen.
- › Het landschap een kwaliteitsimpuls geven met veerkrachtige natuur verbindingen en de recreatieve potentie te benutten.

07. Sociaal-economisch potentieel van recreatie en toerisme uitnutten

Recreatie

- › Het erkennen van de hoogwaardige landschappelijke kwaliteit, gelaagde geschiedenis en natuur als recreatieve topbestemmingen.
- › De Peel als cultureel en historisch erfgoed als motor voor een recreatieve en toeristische industrie met de tandem Helenaveen en Griendtsveen als dragers.
- › Recreatie spreiden door het introduceren van een variatie aan nieuwe recreatieve en betekenisvolle plekken.
- › Aantrekkelijk recreatief netwerk om landschap, dorpen en bijzondere hotspots met elkaar te verbinden.
- › Versterken van recreatie en toerisme is onlosmakelijk verbonden met de schaa sprong van de brainport en vergt om aan te haken op regionale initiatieven.

	2. DE BROEKONTGINNINGEN (omgeving Voort, Biesheuvel) Veelzijdig open en relatief jong gebied (18^e/19^e eeuw) van oude zandontginningen en oud bouwland wellicht kampenlandschap. Het grondgebruik is veelal agrarisch met lintbebouwing. Aan de oostzijde ligt een bos op stuifzandgebied, het Walsbergbos. Veel verspreide bebouwing.
Karakteristiek	➤ Veel agrarisch grondgebied (grasland en akkerbouw) ➤ Veel verspreide bebouwing met gemengde functies ➤ Diffuse overgang vanuit de kern en harde overgang door N270 ➤ Grote diversiteit aan agrarische (gerelateerde) bedrijvigheid ➤ Walsbergbos ➤ Peelrandbreuk
Landgebruik	 - Akkerbouw - Gras - Bos - Overig grondgebruik in buitengebied - Infrastructuur - Bebouwing buitengebied - Water - Fruit en tuinbouw - Natuurlijke vegetatie muv bos - Overige bebouwing (zoals in primair bebouwd gebied) - Glastuinbouw - Zonneparken
Strategische doelen	➤ Cultuurhistorische en aardkundige waarden waaronder de aanwezigheid van de Peelrandbreuk benutten ➤ Versterken stad-land relatie ➤ Functiemenging als kans
Bedreigingen	➤ Relaties tussen functiemenging ➤ Knelpunt van infrastructuur als entree naar Walsberg

DE BROEKONTGINNINGEN

MEEST RELEVANTE PIJLERS

02. Kenmerkende identiteiten van Deurnese dorpen en landschappen borgen en versterken

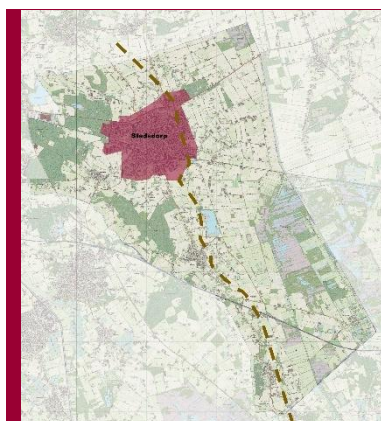
Identiteit

- › Plannen en ontwikkelingen redeneren vanuit de kernen, landschappen en buurtschappen aan de hand van een narratieve benadering*, dit vraagt om een nieuw perspectief.
- › Omarm en ontwikkel de dorpen middels een 'dorpse identiteit' en de traditie van het pionieren.
- › Individuele karakters en onderlinge dynamiek tussen de dorpen versterken en het versmelten van identiteiten voorkomen.
- › Nieuwe agrarische identiteiten ontwikkelen verwant aan de gelaagdheid van het landschap en de cultuurhistorie.

04. Landschap en erfgoed als leidraad voor ontwikkeling

Landschap & erfgoed

- › Landschap en erfgoed als tegenhanger en robuust kader voor ontwikkelingen rondom wonen en werken.
- › Erkenning van een uniek spectrum aan cultuurlandschappen en de gelaagdheid van het erfgoed laten spreken.
- › Het narratief van het landschap en erfgoed ontwikkelen als onderlegger voor een gedifferentieerd ruimtelijke ordening.
- › Sturingsmechanisme* ontwikkelen om de kwaliteit, (be)leefbaarheid en leesbaarheid van het landschap proactief te borgen, te versterken en verrommeling te voorkomen.
- › Het landschap een kwaliteitsimpuls geven met veerkrachtige natuur verbindingen en de recreatieve potentie te benutten.

3. HET STADSDORP

(kern Deurne)

Ontstaan op dekzandruggen en met een gelaagdheid van oude en jonge structuren en elementen. Aan de noordgrens begrenst door het beekdal van de Vlier en aan de zuidgrens door het beekdal van de Oude Aa. Het stedelijk gebied bestaat in hoofdlijnen uit een centrumgebied, woonwijken en bedrijventerreinen. De belangrijkste structuurlijnen zijn de huidige hoofdwegenstructuur en de oude lintenstructuur. Verder zijn er zowel vormen van stedenbouwkundig planmatige aanleg als van pré-stedelijke landschapskenmerken (overblijfselen uit de tijd toen dit nog landschap was) te vinden.

Karakteristiek	➤ Levendig dorpshart ➤ Cultuurhistorische omgeving van het Kasteel en omgeving van Willibrordhaege ➤ Aanwezigheid van de Peelrandbreuk ➤ Oude dorpsstructuren van Deurne, Walsberg, Zeilberg en Sint Jozefparochie ➤ Gehuchten, soms meer of minder herkenbaar, opgenomen in stedelijk gebied
Landgebruik	
Strategische doelen	➤ Behoud en versterking van de bovenlokale rol ➤ Een sterk en levensvatbaar centrum ➤ Accommoderen van de regionale woningbouwopgaven met een extra plus ➤ Hoogwaardig woon-, leef- en verblijfsklimaat in een gezonde en groenblauwe omgeving ➤ Een hoogwaardig, veilig en kwalitatief en duurzaam mobiliteitssysteem ➤ Versterking van het station tot mobiliteitsknooppunt ➤ Klimaatadaptief en circulair ➤ Nadrukkelijk aandacht voor (afval)water
Bedreigingen	➤ Verlies karakter en identiteit

HET STADSDORP

MEEST RELEVANTE PIJLERS

03. Woningbouwontwikkelingen enten op lokale gemeenschappen

Gemeenschappen & wonen

- › Gemeenschappen centraal stellen, identiteit en landschappelijke kwaliteiten en erfgoed als uitgangspunt nemen.
- › Ruimte reserveren om ontmoeten en verbinden te stimuleren en een centrale positie geven binnen de gemeenschap.
- › Alle uitbreidingen dragen bij aan het versterken van het voorzieningenniveau, de leefbaarheid, samenredzaamheid, het slechten van barrières en de continuïteit van de gemeenschap(szin).
- › Differentiatie aan leefmilieus bewerkstelligen aansluitend bij het karakter van het dorp en de symbiose tussen de dorpen en het landschap.

06. Gezondheid als een vanzelfsprekende parameter

Gezondheid

- › Urgentie vasthouden voor ruimtelijke vertaling van gezondheidsopgaves voor het bereiken van tastbare resultaten.
- › Ruimte reservering voor gezondheidsbuffers rondom de kernen om brede welvaart en positieve gezondheid vanzelfsprekend te maken.
- › Het stimuleren van laagdrempelige ontmoeting en bewegen door fijnmazig netwerk van routes en slowlanes* in de kernen en daarbuiten waardoor gezondheid onderdeel wordt van de dagelijkse routine.
- › Gezond voedsel en voedselomgeving stimuleren, met aandacht voor kwetsbare plekken en doelgroepen.

08. Regionale samenwerking versterkt synergie tussen bedrijven

Werken

- › De fragmentatie van bedrijventerreinen tegengaan door regionaal te clusteren en leefbaarheid van de kernen te bewaken.
- › Bereikbaarheid verbeteren door te clusteren bij infrastructurele knooppunten en te koppelen aan ov en hoogwaardige regionale fietsnetwerk.
- › Top vestigingsklimaat creëren door landschappelijke inpassing, verblijfskwaliteit en gezondheid voorop te stellen.
- › Beter benutten van bestaande werkmilieus door het juiste bedrijfsprofiel op de juiste plek te situeren.

10. Mobiliteit is geen doel op zichzelf en staat in dienst van andere opgaves

Mobiliteit

- › Hoogwaardige mobiliteit bevorderen en duurzame mobiliteit stimuleren.
- › Bereikbaarheid verbeteren door barrières te slechten en stad-land verbindingen te optimaliseren.
- › Positie van het IC station beter benutten door er een gezicht aan te geven als multimodale knoop en langzaamverkeer te prioriteren.
- › Een veilig en sterk verbonden mobiliteitsnetwerk als vereiste voor behoud en versterking van bovenlokale rol van de kern Deurne.

4. DE KRALENDORPEN

(kernen Vlierden, Liessel en Neerkant)

Deze Peeldorpen/kralendorpen ontwikkelden zich vanuit een bebouwingsconcentratie op enige afstand van de beek de Astense Aa op hoger gelegen zandruggen.

Karakteristiek	➤ Ligging vanouds tegen een dekzandrug ➤ Uitgebouwde bebouwingsconcentraties op basis van een nederzetting vanuit een brink of bebouwingslint ➤ Herkenbare landschappelijke basisstructuur (zandrug, heide- en bosgebied, beekdal) ➤ Een herkenbare landschappelijke overgang van bos en heide via akkers, dorpen naar het beekdal ➤ Saamhorigheid en gemeenschapszin
Landgebruik	Vlierden Liessel Neerkant - agrarisch - Verkeer - sociaal-cultureel - woon - detailhandel-horeca - bedrijventerrein - bos en open natuurlijk terrein - openbare voorzieningen - recreatieterrein
Strategische doelen	➤ Versterking van de leefbaarheid door passende fysieke basisstructuur ➤ In stand en bereikbaar houden van bestaande voorzieningen ➤ Stad-landrelatie/verbinding versterken
Bedreigingen	➤ Verlies karakter en identiteit

DE KRALENDORPEN

MEEST RELEVANTE PIJLERS

02. Kenmerkende identiteiten van Deurnese dorpen en landschappen borgen en versterken

Identiteit

- > Plannen en ontwikkelingen redeneren vanuit de kernen, landschappen en buurtschappen aan de hand van een narratieve benadering*, dit vraagt om een nieuw perspectief.
- > Omarm en ontwikkel de dorpen middels een 'dorpse identiteit' en de traditie van het pionieren.
- > Individuele karakters en onderlinge dynamiek tussen de dorpen versterken en het versmelten van identiteiten voorkomen.
- > Nieuwe agrarische identiteiten ontwikkelen verwant aan de gelaagdheid van het landschap en de cultuurhistorie.

03. Woningbouwontwikkelingen enten op lokale gemeenschappen

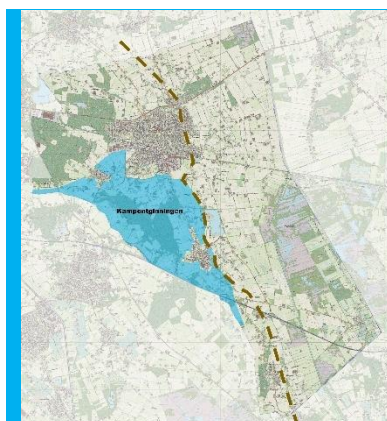
Gemeenschappen & wonen

- > Gemeenschappen centraal stellen, identiteit en landschappelijke kwaliteiten en erfgoed als uitgangspunt nemen.
- > Ruimte reserveren om ontmoeten en verbinden te stimuleren en een centrale positie geven binnen de gemeenschap.
- > Alle uitbreidingen dragen bij aan het versterken van het voorzieningenniveau, de leefbaarheid, samenredzaamheid, het slechten van barrières en de continuïteit van de gemeenschap(szin).
- > Differentiatie aan leefmilieus bewerkstelligen aansluitend bij het karakter van het dorp en de symbiose tussen de dorpen en het landschap.

10. Mobiliteit is geen doel op zichzelf en staat in dienst van andere opgaves

Mobiliteit

- > Hoogwaardige mobiliteit bevorderen en duurzame mobiliteit stimuleren.
- > Bereikbaarheid verbeteren door barrières te slechten en stad-land verbindingen te optimaliseren.
- > Positie van het IC station beter benutten door er een gezicht aan te geven als multimodale knoop en langzaamverkeer te prioriteren.
- > Een veilig en sterk verbonden mobiliteitsnetwerk als vereiste voor behoud en versterking van bovenlokale rol van de kern Deurne.

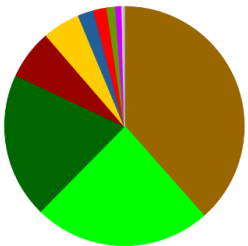

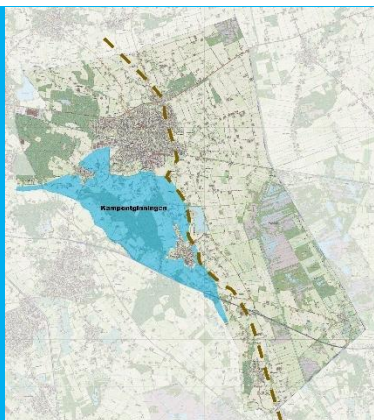
5. DE KAMPONTGINNINGEN

(omgeving Liesselse bossen en dal Astense AA)

Beekdal van de Aa met daarbuiten oude akkers en oude zandontginningsen. Tussen de dalen van de Astense Aa, Oude Aa en Beekerloop liggen dekzandruggen nagenoeg geheel bebost (naalddhout) met plaatselijk nog heide- en stuifzandrestantjes.

Bebouwing ligt verspreid over gehuchten.

Karakteristiek	➤ Beekdalen van de Astense en Oude Aa ➤ Bebouwingsconcentraties geclusterd in gehuchten ➤ Open versus gesloten landschap en verschillende recreatieve functies ➤ Productiebos met relatief veel zandpaden ➤ Perceelscheidingen gemarkeerd door greppels en (resten) van houtwallen ➤ De overgang van kern Deurne naar het gebied wordt gemarkeerd door grootschalige functies (onderwijs, sport, industrie en infrastructuur)	
Landgebruik		
Strategische doelen	➤ Behoud open en gesloten karakter in het landschap ➤ Zorgvuldige landschappelijke inpassing ➤ Behoud en versterking aanwezige cultuurlandschap ➤ Verbinding stad-land ➤ Kansen voor landschapsvolgende doorontwikkeling van functies (landbouw en recreatie)	
Bedreigingen	➤ Aanwezigheid van 'zware' functies aan de randen ➤ Aandacht bij functiemenging, denk onder andere aan intensieve veehouderij en wonen en recreatie ➤ Draagkracht van het gebied in brede zin en meer specifiek de infrastructuur ➤ Vestiging/uitbreiding van grote bedrijven ten dienste van agrarische bedrijvigheid	

DE KAMPONTGINNINGEN

MEEST RELEVANTE PIJLERS

04. Landschap en erfgoed als leidraad voor ontwikkeling

Landschap & erfgoed

- › Landschap en erfgoed als tegenhanger en robuust kader voor ontwikkelingen rondom wonen en werken.
- › Erkenning van een uniek spectrum aan cultuurlandschappen en de gelaagdheid van het erfgoed laten spreken.
- › Het narratief van het landschap en erfgoed ontwikkelen als onderlegger voor een gedifferentieerd ruimtelijke ordening.
- › Sturingsmechanisme* ontwikkelen om de kwaliteit, (be)leefbaarheid en leesbaarheid van het landschap proactief te borgen, te versterken en verrommeling te voorkomen.
- › Het landschap een kwaliteitsimpuls geven met veerkrachtige natuur verbindingen en de recreatieve potentie te benutten.

05. Duurzaamheid en vergroening als onderdeel van alle plannen

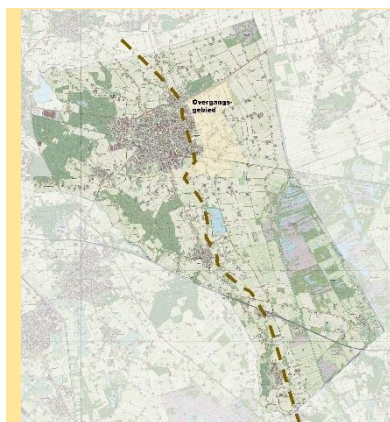
Duurzaamheid en groen

- › Duurzame energie vanuit regionaal perspectief benaderen, samenhang nastreven en versnippering voorkomen door consistent beleid, gaat niet ten koste van landschappelijke kwaliteit.
- › Sterk vergroenen van kernen, bedrijventerreinen en ommeland om een gezond microklimaat, prettige leefomgeving en bruikbaar groen te realiseren.
- › Ecologische gradiënten versterken en versnippering tegengaan door diverse natuurgebieden robuust te verbinden en biodiversiteit te verhogen.
- › Landschap als kapstok voor een klimaatadaptieve ruimtelijke ordening: Water en bodem sturend, instant houden en versterken van de functie van de beekdalen.

07. Sociaal-economisch potentieel van recreatie en toerisme uitnuttten

Recreatie

- › Het erkennen van de hoogwaardige landschappelijke kwaliteit, gelaagde geschiedenis en natuur als recreatieve topbestemmingen.
- › De Peel als cultureel en historisch erfgoed als motor voor een recreatieve en toeristische industrie met de tandem Helenaveen en Griendtsveen als dragers.
- › Recreatie spreiden door het introduceren van een variatie aan nieuwe recreatieve en betekenisvolle plekken.
- › Aantrekkelijk recreatief netwerk om landschap, dorpen en bijzondere hotspots met elkaar te verbinden.
- › Versterken van recreatie en toerisme is onlosmakelijk verbonden met de schaa sprong van de brainport en vergt om aan te haken op regionale initiatieven.

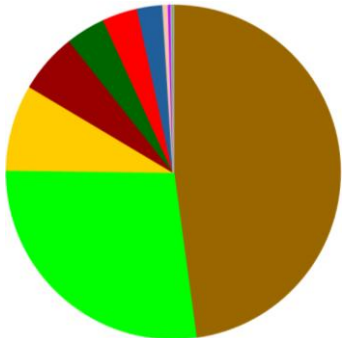

6. HET OVERGANGSGEBIED

(omgeving Het Riet, Hanenberg, Merlenberg)

Een sterk wisselend landschap open en gesloten landschap dat gekenmerkt wordt door een organisch gevormd patroon van wegen en waterlopen. Een verkaveling met een vaak onregelmatig beeld waarbij landbouwgronden, houtwallen en bosjes elkaar afwisselen. Overgangszone tussen de kern Deurne naar het Primag (primair agrarisch gebied).

Bebouwing veelal verspreid over gehuchten.

Karakteristiek	➤ Grootschaligheid versus kleinschaligheid aan functies ➤ Afwisselende en vaak onregelmatige verkaveling ➤ Deels planmatig en deels organisch gevormd patroon van wegen met laanbeplanting Bebouwingslinten en bebouwingsclusters met overwegend een woonfunctie																										
Landgebruik	 <table border="1"> <thead> <tr> <th>Landgebruik</th> <th>Procent</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Akkerbouw</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>Gras</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>Overig grondgebruik in buitengebied</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>Infrastructuur</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>Bos</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>Bebouwing buitengebied</td> <td>3%</td> </tr> <tr> <td>Water</td> <td>2%</td> </tr> <tr> <td>Overige bebouwing (zoals in primair bebouwd gebied)</td> <td>1%</td> </tr> <tr> <td>Fruit en tuinbouw</td> <td>1%</td> </tr> <tr> <td>Glastuinbouw</td> <td>1%</td> </tr> <tr> <td>Natuurlijke vegetatie muv bos</td> <td>1%</td> </tr> <tr> <td>Zonneparken</td> <td>1%</td> </tr> </tbody> </table>	Landgebruik	Procent	Akkerbouw	45%	Gras	25%	Overig grondgebruik in buitengebied	10%	Infrastructuur	5%	Bos	5%	Bebouwing buitengebied	3%	Water	2%	Overige bebouwing (zoals in primair bebouwd gebied)	1%	Fruit en tuinbouw	1%	Glastuinbouw	1%	Natuurlijke vegetatie muv bos	1%	Zonneparken	1%
Landgebruik	Procent																										
Akkerbouw	45%																										
Gras	25%																										
Overig grondgebruik in buitengebied	10%																										
Infrastructuur	5%																										
Bos	5%																										
Bebouwing buitengebied	3%																										
Water	2%																										
Overige bebouwing (zoals in primair bebouwd gebied)	1%																										
Fruit en tuinbouw	1%																										
Glastuinbouw	1%																										
Natuurlijke vegetatie muv bos	1%																										
Zonneparken	1%																										
Strategische doelen	➤ Behoud en versterking van de afwisseling in open- en beslotenheid ➤ Functiemening in balans ➤ Versterken van herkenbaar onregelmatig verkavelingspatroon ➤ Verbinden stad-land																										
Bedreigingen	➤ Bedrijvigheid van industriële omvang ➤ Doorwerking/uitstraling van het Primag (primair agrarisch gebied), op dit overgangsgebied en de kern Deurne ➤ Ontstaan van een harde grens tussen kern en Primag																										

HET OVERGANGSGEBIED

MEEST RELEVANTE PIJLERS

03. Woningbouwontwikkelingen enten op lokale gemeenschappen

Gemeenschappen & wonen

- > Gemeenschappen centraal stellen, identiteit en landschappelijke kwaliteiten en erfgoed als uitgangspunt nemen.
- > Ruimte reserveren om ontmoeten en verbinden te stimuleren en een centrale positie geven binnen de gemeenschap.
- > Alle uitbreidingen dragen bij aan het versterken van het voorzieningenniveau, de leefbaarheid, samenredzaamheid, het slechten van barrières en de continuïteit van de gemeenschap(szin).
- > Differentiatie aan leefmilieus bewerkstelligen aansluitend bij het karakter van het dorp en de symbiose tussen de dorpen en het landschap.

06. Gezondheid als een vanzelfsprekende parameter

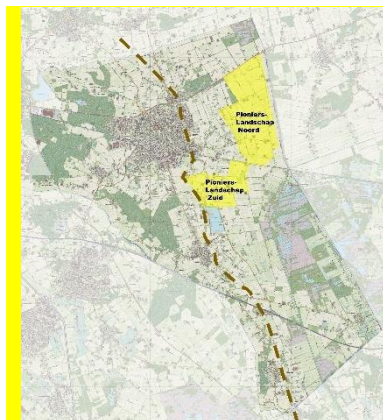
Gezondheid

- > Urgentie vasthouden voor ruimtelijke vertaling van gezondheidsopgaves voor het bereiken van tastbare resultaten.
- > Ruimte reservering voor gezondheidsbuffers rondom de kernen om brede welvaart en positieve gezondheid vanzelfsprekend te maken.
- > Het stimuleren van laagdrempelige ontmoeting en bewegen door fijnmazig netwerk van routes en slowlanes* in de kernen en daarbuiten waardoor gezondheid onderdeel wordt van de dagelijkse routine.
- > Gezond voedsel en voedselomgeving stimuleren, met aandacht voor kwetsbare plekken en doelgroepen.

09. Perspectief bieden voor het agrarisch gebied

Landbouw

- > De opgaven collectief benaderen en denken op de schaal van de keten.
- > Een instrumentarium* ontwikkelen middels een multifunctionele, gelaagde en integrale benadering en alternatieve verdienmodellen te laten ontstaan.
- > Inzetten op de beleving van een rijk arcadisch cultuurlandschap met natuurverbindingen en uitloopgebieden waar men zich mee kan blijven identificeren.
- > De schaalsprong vraagt om een planologische herdefiniëring van het buitengebied waar water en bodem sturend zijn en er meer integratie ontstaat tussen landbouw, natuur en landschap.

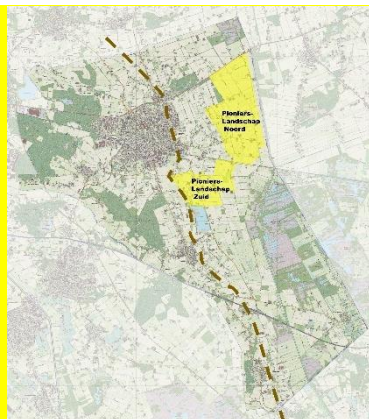
7. HET PIONIERSLANDSCHAP

(glastuinbouwgebied en Primag)

Machinelandschap dat gekenmerkt worden door een rationele opbouw en een grootschalige en regelmatige, op gemechaniseerde landbouw afgestemde verkaveling.

Ten noorden van het spoor veelal verspreide bebouwing en bebouwing in buurtschappen ten zuiden van het spoor.

Karakteristiek	➤ Grootschalige heideontginningen ➤ Regelmatig en systematisch opgezet patroon van wegen en waterlopen begeleid met laanbeplanting ➤ Verspreid en op ruime afstand van elkaar gelegen boerderijen, gekoppeld aan het wegenpatroon ➤ Sober en functioneel ➤ Tussenzone bebouwd gebied en natuur		
Landgebruik	noord	- Akkerbouw - Gras - Overig grondgebruik in buitengebied - Infrastructuur - Fruit en tuinbouw - Bebouwing buitengebied - Water - Bos - Overige bebouwing (zoals in primair bebouwd gebied) - Natuurlijke vegetatie mvv bos - Zonneparken - Glastuinbouw	zuid
Strategische doelen	➤ Versterken verbinden ➤ Behoud van de grootschaligheid en het formele en rechtlijnige karakter ➤ Krachtige economische motor ➤ Behoud goede landbouwgronden ➤ Behoud en versterking laanstructuren ➤ Leveren van een substantiële bijdrage aan het energievraagstuk		
Bedreigingen	➤ Impact op de leefomgeving vanuit milieuperspectief ➤ Barrièrefunctie tussen bebouwd gebied en natuur ➤ Balans in het landschap ➤ Verhoudingen tussen (economische) activiteiten		

HET PIONIERSLANDSCHAP

MEEST RELEVANTE PIJLERS

05. Duurzaamheid en vergroening als onderdeel van alle plannen

Duurzaamheid en groen

- > Duurzame energie vanuit regionaal perspectief benaderen, samenhang nastreven en versnippering voorkomen door consistent beleid, gaat niet ten koste van landschappelijke kwaliteit.
- > Sterk vergroenen van kernen, bedrijventerreinen en ommeland om een gezond microklimaat, prettige leefomgeving en bruikbaar groen te realiseren.
- > Ecologische gradiënten versterken en versnippering tegengaan door diverse natuurgebieden robuust te verbinden en biodiversiteit te verhogen.
- > Landschap als kapstok voor een klimaatadaptieve ruimtelijke ordening: Water en bodem sturend, instant houden en versterken van de functie van de beekdalen.

09. Perspectief bieden voor het agrarisch gebied

Landbouw

- > De opgaven collectief benaderen en denken op de schaal van de keten.
- > Een instrumentarium* ontwikkelen middels een multifunctionele, gelaagde en integrale benadering en alternatieve verdienmodellen te laten ontstaan.
- > Inzetten op de beleving van een rijk arcadisch cultuurlandschap met natuurverbindingen en uitloopgebieden waar men zich mee kan blijven identificeren.
- > De schaa sprong vraagt om een planologische herdefiniëring van het buitengebied waar water en bodem sturend zijn en er meer integratie ontstaat tussen landbouw, natuur en landschap.

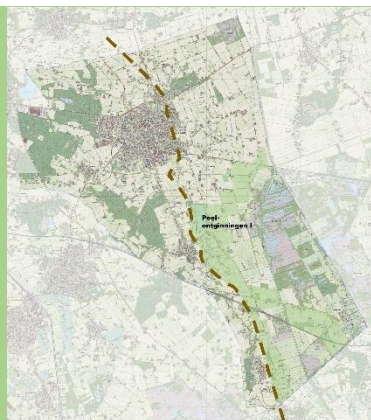
8. DE PEELONTGINNINGEN I

(omgeving De Brink, Lesing, 't Molentje, 't Zinkske)

Het betreft gronden die deel uitmaken van de oude peelontginningen.
De gronden vormen de buffer naar het kwetsbare Peelgebied.

Verspreid gelegen bebouwing vooral in de linten (denk aan: Vuurlinie, Leegveld, Oude Peelstraat).

Karakteristiek	➤ Het Peelkanaal vormt de basis van de ontginningen ➤ Een wegenpatroon overwegend in noord-zuidrichting ➤ Gebied heeft een bufferfunctie naar het kwetsbare Peelgebied ➤ Verspreide (grootschalige) agrarische bebouwing ➤ Lintbebouwing ➤ Glastuinbouw bij het 't Zinkske
Landgebruik	
Strategische doelen	➤ Behoud van een goede verweving tussen natuur, landschap en landbouw door maatwerk ➤ Overgangszone naar draagkrachtige natuur ➤ Verbeteren van toegankelijkheid en beleving van landschap en natuur
Bedreigingen	➤ Overgang naar de natuur (hard versus zacht) ➤ Verrommeling ➤ Verhoudingen tussen de verschillende activiteiten ➤ Gevolgen door vernatting van het gebied ➤ Behoud leefbaarheid door eventuele beperkingen tav natuurbescherming vanuit hogere overheden

DE PEELONTGINNINGEN I

MEEST RELEVANTE PIJLERS

04. Landschap en erfgoed als leidraad voor ontwikkeling

Landschap & erfgoed

- › Landschap en erfgoed als tegenhanger en robuust kader voor ontwikkelingen rondom wonen en werken.
- › Erkenning van een uniek spectrum aan cultuurlandschappen en de gelaagdheid van het erfgoed laten spreken.
- › Het narratief van het landschap en erfgoed ontwikkelen als onderlegger voor een gedifferentieerd ruimtelijke ordening.
- › Sturingsmechanisme* ontwikkelen om de kwaliteit, (be)leefbaarheid en leesbaarheid van het landschap proactief te borgen, te versterken en verrommeling te voorkomen.
- › Het landschap een kwaliteitsimpuls geven met veerkrachtige natuur verbindingen en de recreatieve potentie te benutten.

07. Sociaal-economisch potentieel van recreatie en toerisme uitnutten

Recreatie

- › Het erkennen van de hoogwaardige landschappelijke kwaliteit, gelaagde geschiedenis en natuur als recreatieve topbestemmingen.
- › De Peel als cultureel en historisch erfgoed als motor voor een recreatieve en toeristische industrie met de tandem Helenaveen en Griendtsveen als dragers.
- › Recreatie spreiden door het introduceren van een variatie aan nieuwe recreatieve en betekenisvolle plekken.
- › Aantrekkelijk recreatief netwerk om landschap, dorpen en bijzondere hotspots met elkaar te verbinden.
- › Versterken van recreatie en toerisme is onlosmakelijk verbonden met de schaalsprong van de brainport en vergt om aan te haken op regionale initiatieven.

09. Perspectief bieden voor het agrarisch gebied

Landbouw

- › De opgaven collectief benaderen en denken op de schaal van de keten.
- › Een instrumentarium* ontwikkelen middels een multifunctionele, gelaagde en integrale benadering en alternatieve verdienmodellen te laten ontstaan.
- › Inzetten op de beleving van een rijk arcadisch cultuurlandschap met natuurverbindingen en uitloopgebieden waar men zich mee kan blijven identificeren.
- › De schaalsprong vraagt om een planologische herdefiniëring van het buitengebied waar water en bodem sturend zijn en er meer integratie ontstaat tussen landbouw, natuur en landschap.

9. DE PEELONTGINNINGEN II

(omgeving Kwadestaartweg)

Open en bebouwingsarm gebied met jonge en natte grootschalige ontginningen.

Verspreide bebouwing.

Karakteristiek

- Grootschaligheid gedragen door rasterstructuur met laanbeplanting
- Grootschalige akkerbouw dominant aanwezig

Landgebruik

Strategische ambities

- Behoud en versterking lanenstructuur
- Behoud goede landbouwgronden
- Overgangszone naar draagkrachtige natuur

Bedreigingen

- Eenzijdigheid van het grondgebruik
- Overgang naar de natuur (hard versus zacht)
- Verrommeling
- Verhouding tussen de verschillende activiteiten
- Aanwezigheid van vliegbasis De Peel
- Verbinding met c.q. ligging ten opzichte van de omgeving
- Vernatting gebied rondom De Bult

DE PEELONTGINNINGEN II

MEEST RELEVANTE PIJLERS

04. Landschap en erfgoed als leidraad voor ontwikkeling

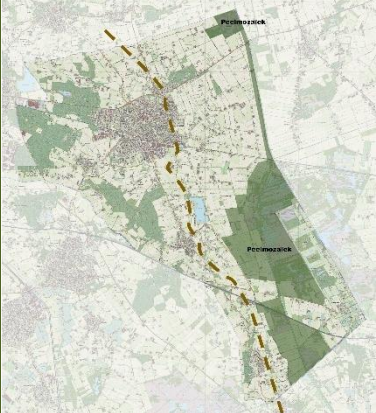
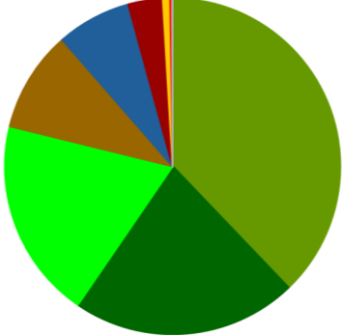
Landschap & erfgoed

- Landschap en erfgoed als tegenhanger en robuust kader voor ontwikkelingen rondom wonen en werken.
- Erkenning van een uniek spectrum aan cultuurlandschappen en de gelaagdheid van het erfgoed laten spreken.
- Het narratief van het landschap en erfgoed ontwikkelen als onderlegger voor een gedifferentieerd ruimtelijke ordening.
- Sturingsmechanisme* ontwikkelen om de kwaliteit, (be)leefbaarheid en leesbaarheid van het landschap proactief te borgen, te versterken en verrommeling te voorkomen.
- Het landschap een kwaliteitsimpuls geven met veerkrachtige natuur verbindingen en de recreatieve potentie te benutten.

09. Perspectief bieden voor het agrarisch gebied

Landbouw

- De opgaven collectief benaderen en denken op de schaal van de keten.
- Een instrumentarium* ontwikkelen middels een multifunctionele, gelaagde en integrale benadering en alternatieve verdienmodellen te laten ontstaan.
- Inzetten op de beleving van een rijk arcadisch cultuurlandschap met natuurverbindingen en uitloopgebieden waar men zich mee kan blijven identificeren.
- De schaalsprong vraagt om een planologische herdefiniëring van het buitengebied waar water en bodem sturend zijn en er meer integratie ontstaat tussen landbouw, natuur en landschap.

	10. DE PEELMOZAIEK (Peelvenen inclusief De Bult) Een gebied dat bestaat uit na vervening overgebleven restanten van het hoogveen op de Peelhorst. Door de vervening is een gebied met een grote en fijschalige variatie in vegetatie en landschap ontstaan. Bebouwing aan de rand van het gebied.
Karakteristiek	➤ Natte onregelmatige bossen op met name niet ontgonnen hoogveengronden ➤ Bebouwing is schaars en met name aan de randen en al dan niet geclusterd ➤ Bebouwing buiten de boscomplexen in erfachtige opzet en binnen de boscomplexen in landgoedachtige opzet
Landgebruik	 ■ Natuurlijke vegetatie muv bos ■ Bebouwing buitengebied ■ Bos ■ Overige bebouwing (zoals in primair bebouwd gebied) ■ Gras ■ Fruit en tuinbouw ■ Akkerbouw ■ Glastuinbouw ■ Water ■ Zonneparken ■ Infrastructuur ■ Overig grondgebruik in buitengebied
Strategische doelen	➤ Behoud en versterking van draagkrachtige natuur ➤ Beleving van de Peelnatuur ➤ Recreatie in balans ➤ Behoud en versterking van de cultuurhistorische waarden
Bedreigingen	➤ Toegankelijkheid en beleving (drukke) ➤ Behoud van erfgoed in relatie tot natuurherstel ➤ Vernatting versus leefbaarheid (woongenot, gezondheid)

DE PEELMOZAIK

MEEST RELEVANTE PIJLERS

04. Landschap en erfgoed als leidraad voor ontwikkeling

Landschap & erfgoed

- › Landschap en erfgoed als tegenhanger en robuust kader voor ontwikkelingen rondom wonen en werken.
- › Erkenning van een uniek spectrum aan cultuurlandschappen en de gelaagdheid van het erfgoed laten spreken.
- › Het narratief van het landschap en erfgoed ontwikkelen als onderlegger voor een gedifferentieerd ruimtelijke ordening.
- › Sturingsmechanisme* ontwikkelen om de kwaliteit, (be)leefbaarheid en leesbaarheid van het landschap proactief te borgen, te versterken en verrommeling te voorkomen.
- › Het landschap een kwaliteitsimpuls geven met veerkrachtige natuur verbindingen en de recreatieve potentie te benutten.

07. Sociaal-economisch potentieel van recreatie en toerisme uitnutten

Recreatie

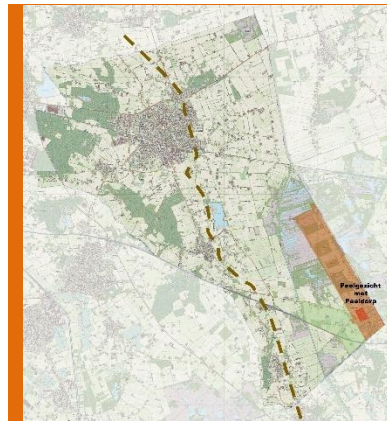
- › Het erkennen van de hoogwaardige landschappelijke kwaliteit, gelaagde geschiedenis en natuur als recreatieve topbestemmingen.
- › De Peel als cultureel en historisch erfgoed als motor voor een recreatieve en toeristische industrie met de tandem Helenaveen en Griendtsveen als dragers.
- › Recreatie spreiden door het introduceren van een variatie aan nieuwe recreatieve en betekenisvolle plekken.
- › Aantrekkelijk recreatief netwerk om landschap, dorpen en bijzondere hotspots met elkaar te verbinden.
- › Versterken van recreatie en toerisme is onlosmakelijk verbonden met de schaalsprong van de brainport en vergt om aan te haken op regionale initiatieven.

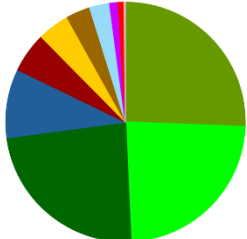
11. HET PEELGEZICHT MET PEELDORP

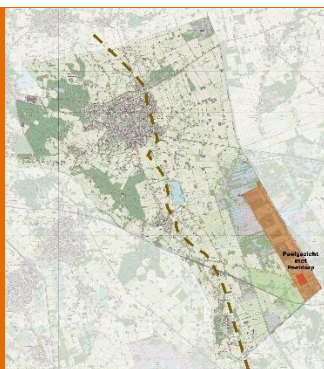
(beschermd dorpsgezicht met kern Helenaveen)

Gelegen op de Peelhorst en ontstaan als (planmatige) veenontginningsnederzetting. De structuren zijn gericht op de gegraven Helenavaart en tegenwoordig nog deels zichtbaar en beschermd. Met grootschalige grondverbetering is de landbouwcultuur gestart o.a. in de vorm van tuinbouw. De oostgrens van het gebied valt samen met de Mariapeel, de overgang naar de hoogveenrestanten en de eeuwenoude aanwezige bestuurlijke grens, nu provinciegrens.

Binnen de kern Helenaveen met name afgebakende buurten en voor het overige verspreid gelegen bebouwing.

Karakteristiek	➤ Veenkoloniale structuur: langgerekt, systematisch en helder ➤ Helenavaart met wieken (zijvaarten) ➤ Laan- en vaartbeplantingen ➤ Smalle wegen, jaagpaden en bruggen ➤ Open landschap en coulissenlandschap in het zuiden, met deels zichtbare ontginningsporen ➤ Eenvoudige bebouwing
Landgebruik	 - Natuurlijke vegetatie m.u.v. bos - Gras - Bos - Water - Infrastructuur - Overig grondgebruik in buitengebied - Akkerbouw - Glastuinbouw - Fruit en tuinbouw - Bebouwing buitengebied - Overige bebouwing (zoals in primair bebouwd gebied) - Zonneparken
Strategische doelen	➤ Landschappelijke en cultuurhistorische verschijningsvorm leidend ➤ Behoud en versterken historisch ruimtelijke structuur ➤ Handhaven resterende open ruimte ➤ Bebouwing eenvoudig houden
Bedreigingen	➤ Relatie tussen erfgoed en natuurherstel ➤ Toegankelijk en beleving ➤ Recreatieve druk ➤ Leefbaarheid en natuur ➤ Ingesloten ligging

HET PEELGEZICHT MET PEELDORP

MEEST RELEVANTE PIJLERS

02. Kenmerkende identiteiten van Deurnese dorpen en landschappen borgen en versterken

Identiteit

- › Plannen en ontwikkelingen redeneren vanuit de kernen, landschappen en buurtschappen aan de hand van een narratieve benadering*, dit vraagt om een nieuw perspectief.
- › Omarm en ontwikkel de dorpen middels een 'dorpse identiteit' en de traditie van het pionieren.
- › Individuele karakters en onderlinge dynamiek tussen de dorpen versterken en het versmelten van identiteiten voorkomen.
- › Nieuwe agrarische identiteiten ontwikkelen verwant aan de gelaagdheid van het landschap en de cultuurhistorie.

03. Woningbouwontwikkelingen enten op lokale gemeenschappen

Gemeenschappen & wonen

- › Gemeenschappen centraal stellen, identiteit en landschappelijke kwaliteiten en erfgoed als uitgangspunt nemen.
- › Ruimte reserveren om ontmoeten en verbinden te stimuleren en een centrale positie geven binnen de gemeenschap.
- › Alle uitbreidingen dragen bij aan het versterken van het voorzieningenniveau, de leefbaarheid, samenredzaamheid, het slechten van barrières en de continuïteit van de gemeenschap(szin).
- › Differentiatie aan leefmilieus bewerkstelligen aansluitend bij het karakter van het dorp en de symbiose tussen de dorpen en het landschap.

04. Landschap en erfgoed als leidraad voor ontwikkeling

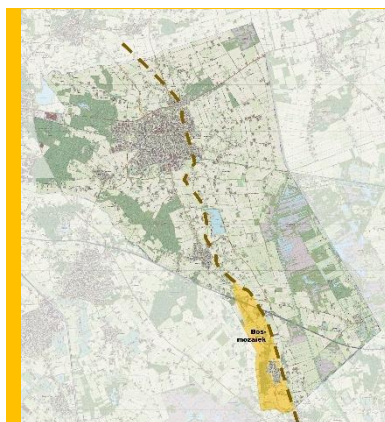
Landschap & erfgoed

- › Landschap en erfgoed als tegenhanger en robuust kader voor ontwikkelingen rondom wonen en werken.
- › Erkenning van een uniek spectrum aan cultuurlandschappen en de gelaagdheid van het erfgoed laten spreken.
- › Het narratief van het landschap en erfgoed ontwikkelen als onderlegger voor een gedifferentieerd ruimtelijke ordening.
- › Sturingsmechanisme* ontwikkelen om de kwaliteit, (be)leefbaarheid en leesbaarheid van het landschap proactief te borgen, te versterken en verrommeling te voorkomen.
- › Het landschap een kwaliteitsimpuls geven met veerkrachtige natuur verbindingen en de recreatieve potentie te benutten.

07. Sociaal-economisch potentieel van recreatie en toerisme uitnuttigen

Recreatie

- › Het erkennen van de hoogwaardige landschappelijke kwaliteit, gelaagde geschiedenis en natuur als recreatieve topbestemmingen.
- › De Peel als cultureel en historisch erfgoed als motor voor een recreatieve en toeristische industrie met de tandem Helenaveen en Griendtsveen als dragers.
- › Recreatie spreiden door het introduceren van een variatie aan nieuwe recreatieve en betekenisvolle plekken.
- › Aantrekkelijk recreatief netwerk om landschap, dorpen en bijzondere hotspots met elkaar te verbinden.
- › Versterken van recreatie en toerisme is onlosmakelijk verbonden met de schaa sprong van de brainport en vergt om aan te haken op regionale initiatieven.

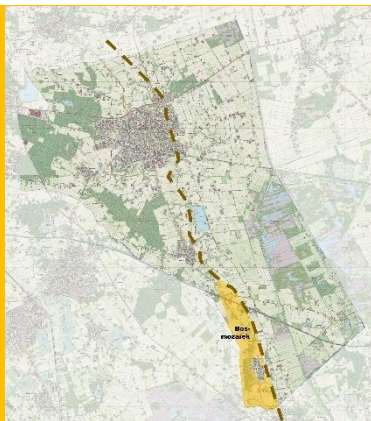

12. HET BOSMOZAIEK

Gebied ten westen van de oude weg door de Peel. Een noordwest-zuidoost-gerichte smalle dekzandrug kenmerkt het gebied. Met de Neerkantse bossen maakt het gebied een belangrijk deel uit van een ecologische verbingszone tussen de grote natuurgebieden Deurnese Peel/Mariapeel en de Groote Peel.

Bebouwing vaak verspreid over buurtschappen en gehuchten.

Karakteristiek	➤ Gevarieerd halfopen landschap met microreliëf, bossen, dekzandruggen ➤ Verspreide bebouwing afgewisseld met buurtschappen en gehuchten ➤ Veel gevarieerde functies ➤ Beginnend beekdal van de Astense Aa
Landgebruik	
Strategische doelen	➤ Behoud van het halfopen landschap (open versus geslotenheid) ➤ Behoud van de kleinschaligheid door variatie in landschap en functie ➤ Verbinden van de Deurnese Peel/Mariapeel met De Groote Peel ➤ Versterken beekdal en natuur
Bedreigingen	➤ Verrommeling en versnippering ➤ Functiemenging en grootschaligheid

HET BOSMOZAIEK

MEEST RELEVANTE PIJLERS

02. Kenmerkende identiteiten van Deurnese dorpen en landschappen borgen en versterken

Identiteit

- Plannen en ontwikkelingen redeneren vanuit de kernen, landschappen en buurtschappen aan de hand van een narratieve benadering*, dit vraagt om een nieuw perspectief.
- Omarm en ontwikkel de dorpen middels een 'dorpse identiteit' en de traditie van het pionieren.
- Individuele karakters en onderlinge dynamiek tussen de dorpen versterken en het versmelten van identiteiten voorkomen.
- Nieuwe agrarische identiteiten ontwikkelen verwant aan de gelaagdheid van het landschap en de cultuurhistorie.

04. Landschap en erfgoed als leidraad voor ontwikkeling

Landschap & erfgoed

- Landschap en erfgoed als tegenhanger en robuust kader voor ontwikkelingen rondom wonen en werken.
- Erkenning van een uniek spectrum aan cultuurlandschappen en de gelaagdheid van het erfgoed laten spreken.
- Het narratief van het landschap en erfgoed ontwikkelen als onderlegger voor een gedifferentieerd ruimtelijke ordening.
- Sturingsmechanisme* ontwikkelen om de kwaliteit, (be)leefbaarheid en leesbaarheid van het landschap proactief te borgen, te versterken en verrommeling te voorkomen.
- Het landschap een kwaliteitsimpuls geven met veerkrachtige natuur verbindingen en de recreatieve potentie te benutten.

07. Sociaal-economisch potentieel van recreatie en toerisme uitnutten

Recreatie

- Het erkennen van de hoogwaardige landschappelijke kwaliteit, gelaagde geschiedenis en natuur als recreatieve topbestemmingen.
- De Peel als cultureel en historisch erfgoed als motor voor een recreatieve en toeristische industrie met de tandem Helenaveen en Griendtsveen als dragers.
- Recreatie spreiden door het introduceren van een variatie aan nieuwe recreatieve en betekenisvolle plekken.
- Aantrekkelijk recreatief netwerk om landschap, dorpen en bijzondere hotspots met elkaar te verbinden.
- Versterken van recreatie en toerisme is onlosmakelijk verbonden met de schaa sprong van de brainport en vergt om aan te haken op regionale initiatieven.